

OUTDOOR MAGAZÍN

HORYDOLY

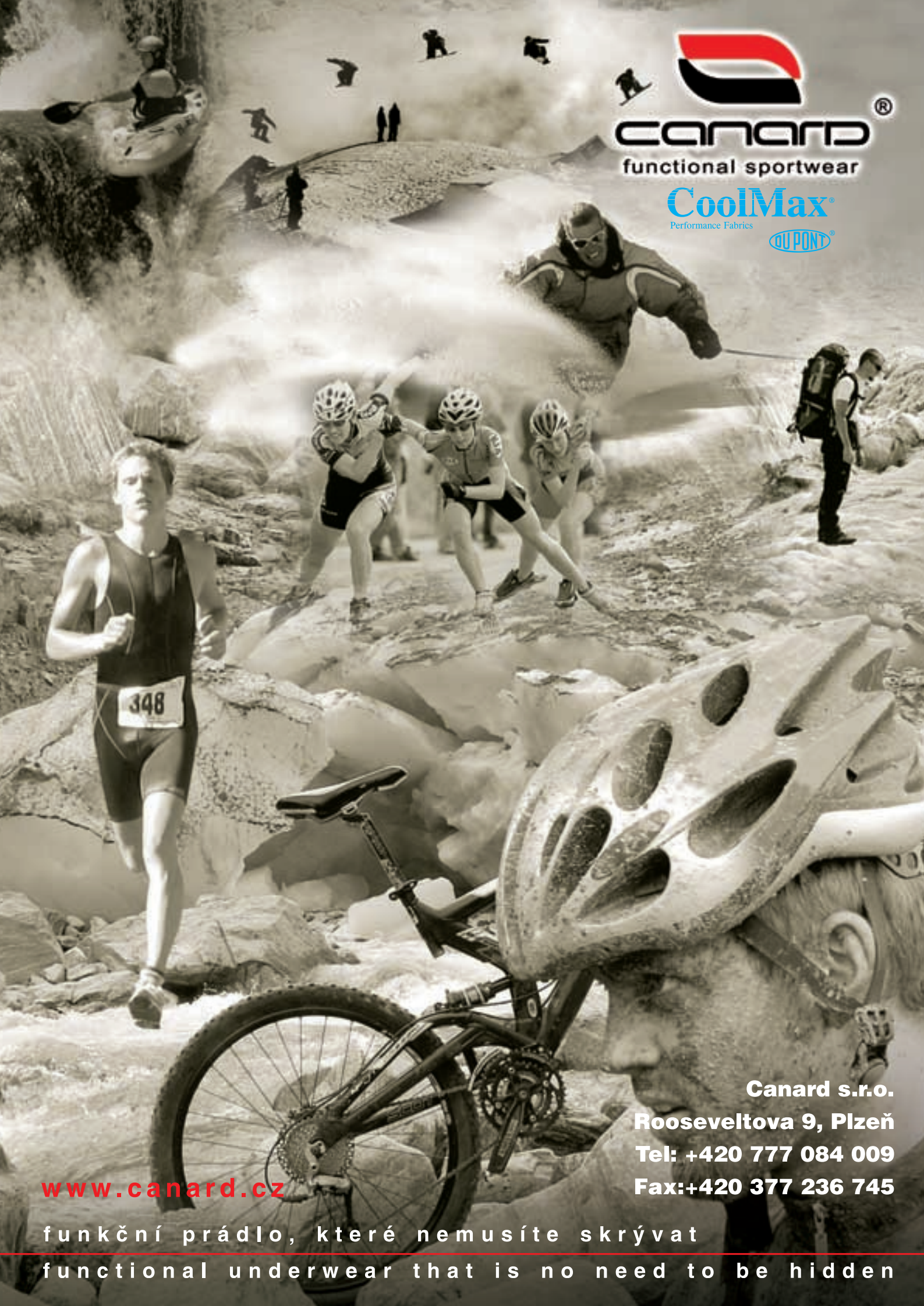
WWW.HORYDOLY.CZ

ROČNÍK II SRPEN 2006 4

K Brnčalce na kole

Steyr v babím létě

TEST: vlněné prádlo

canard[®]
functional sportwear

CoolMax[®]
Performance Fabrics

DUPONT[®]

348

www.canard.cz

funkční prádlo, které nemusíte skrývat

functional underwear that is no need to be hidden

Canard s.r.o.
Rooseveltova 9, Plzeň
Tel: +420 777 084 009
Fax: +420 377 236 745

Milé čtenářky a vážení čtenáři,

vzdálenosti se mění. Alpy se k nám každým rokem přibližují. Tatry se pomaličku vzdalují. Balkánské hory jsou už strašně daleko. Zobrovské dálky k nám připlouvá Thajsko, Indonésie a s nimi celá jihovýchodní Asie.

Soudím tak z toho, že na víkend se už častěji jezdí do Rakouska než na Slovensko.

V pátek odpoledne sedneme do auta a před půlnocí bivakujeme pod ledovcovými štíty nebo na březích divokých řek. Není nic, co by nám v tom bránilo - na benzín našetříme, pohraničníci zběžně prohlédnou občanku, chataři a hoteliéři nás uvítají s otevřenou náručí a tradá do víru vodáckých, cyklistických nebo vodáckých dobrodružství...

Na Slovensko si musíme kupovat vlakové nebo autobusové jízdenky, na Balkáně a Ukrajině je třeba počítat s problémy na hranicích. Úplatky, úřednická zvláště a špatné služby nejsou většině turistů po chuti.

A kam vyrážíme na týden či dva? Do solidních zemí s dobrou dopravou, ne příliš drahých a přitom bezpečných. Jsou-li exotické, tím lépe. V kurzu nezávislých cestovatelů je právě jihovýchodní Asie. Jím v patách se řítí cestovní kanceláře a jejich klienti. Indonésie je zatím doménou těch prvních, ale Thajsko už je plně výletníku z celého světa.

Alpy jsou blíží, než se nám zdá. Proto na dalších stránkách Horydoly najdete několik tipů, kde si užít babí léto.

Přeji inspirativní čtení o životě venku za dveřmi. Těším se na další shledání v polovině listopadu, kdy vyjde další číslo Horydoly zaměřené na lyžování ve všech podobách od sjezdovek přes běžky až po skialpinismus.

Jakub Turek
šéfredaktor

Jakub Turek

KDO JE KDO na Horydoly: Tomáš Radil

Snímek vznošené skalní věže na titulní straně pochází z fotoaparátu Tomáše Radila (31 let). „Mojí mejdlo si vzal Bidlo, když jsem zrovna lezl,“ komentuje horolezec. Jeho zážitky z výstupu na Velkého Kapucína v masívu Mont

Blanc si přečtete na straně 26. Tomáš letos přešel do nového horolezeckého oddílu Matahari Praha, kde se mimo jiné věnuje nevidícím lezcům. Sám o sobě říká: „Lézt jsem začal v roce 1988 jako žák šesté třídy základní školy. Tehdy byly pojmy jako lezečky, sedák, frendy, Petzl nebo Kong velmi vzdáleny horolezeckému sportu v bývalém Československu. Lezlo se v podomácku šitých úvazech, jistilo na nylonových drátech domácí značka Juta a obouvaly se kopačky s uřezanými špunty.“

Text (kt) ■

Aktuality: 4
Ze světa outdooru

Reportáž: 6
V Bergellu tají ledovce

Dětské vozíky: 8
Dunajská cyklostezka

Cykloturistika: 9
Z Prahy do Vídně

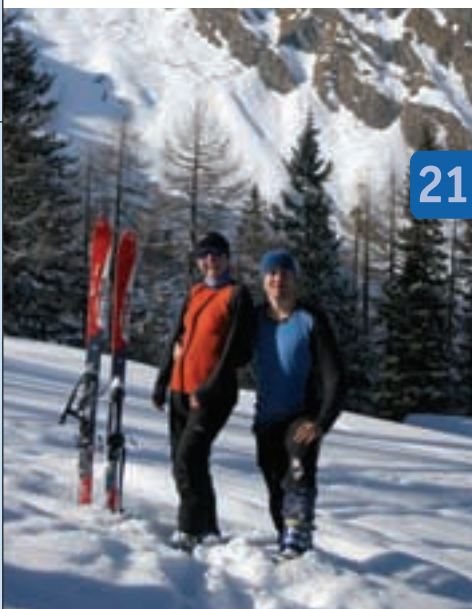
Na kole v Praze: 10
Manifestační cyklojízdy

Divoká voda:
Rakouský Steyr v babím létě

Vodní turistika: Překvapivá
pohoda na dolní Jizeře 18

Insider: Petr Ptáček, Libor
Hroza, Rostislav Vondruška 19

11 **Horská kola:** Na Brnčalku
ve Vysokých Tatrách

12 **Horská turistika:**
Výlety pod Watzmannem

13 **Pěší turistika:** V Českém lese
nedávají dobrou noc ani lišky

14 **Panorama:**
Podzimní skalní lezení v Arcu

16 **Horolezectví:**
Skalní lezení v Polabí

20 **Test:** Vlněné spodní
prádlo Devold

21 **Martina Jirasová z INEX-SDA**
mluví o dobrovolné práci
v zahraničí

22 **Tatry:** Čisté hory, cyklotrasy,
kniha o horských vůdcích

25 **Vysoké hory:**
Co je na titulním snímku?

Horydoly - outdoor magazín
číslo 4, srpen 2006 (II.)

ISSN: 1802-0089. Periodicita: čtvrtletník.

Vydavatel: Turek Media, s.r.o. Adresa redakce: Sněženková 6, 106 00 Praha 10,

Email: redakce@horydoly.cz Šéfredaktor Jakub Turek, jakub.turek@horydoly.cz, mob: +420 728 892 898,

Skype: jakub_turek, ICQ: 344-733-643. Na čísle spolupracovali: Ladislav Badal Bláha, Libor Bolda, Aleš Juchelka,

Hana Suchá. Grafika: Martin Příbil, Obchodní ředitel: Ondřej Turek, ondrej.turek@horydoly.cz, mob: +420 608 733 888,

Skype: otuarekpraha, ICQ: 91-916-149. Předplatné: 79 Kč na rok. Objednávky: pošlete SMS na číslo 904 04 79 ve znění

PAY HORYDOLY jméno příjmení adresa. Touto cestou si předplatíte čtyři další čísla časopisu Horydoly. Časopis lze také

objednat na adrese redakce nebo e-mailem: predplatne@horydoly.cz.

Fotografie na titulní straně: Petr "Bidlo" Daniš. Skalní věž "Trident" z nadsledu.

HORYDOLY
OUTDOOR MAGAZÍN

TŘI POSILY V REDAKCI HORYDOLY ▼

Redakční tým vydavatelské firmy Turek Media posílili před prázdninami tři noví kolegové. Františka Dvorská (studia romistiky na Univerzitě Karlově) sleduje pro internetový server Horydoly.cz anglicky mluvící země. Má lví podíl především na regionální příloze věnované Velké Británii. Kromě toho píše články pro cestovatelskou přílohu IDNES. Jakub Vokurka (vyšší odborná škola) se stal manažerem zákaznického servisu sítě Outdoor.net. Andrea Černá (dříve ekonomický časopis Profit) má na starosti publikace pro velké klienty ČEZ a RWE Transgas a zároveň firemní časopisy Panorama Kraft a Bulletin Droxi.

Text: (red) ■

LEZENÍ MATAHARI PRO SLABOZRÁKÉ A NEVIDOMÉ ▼

V Praze vznikl nový horolezecký oddíl Matahari (in-donésky Slunce nebo Oko dne), který se zaměřuje na získávání prostředků pro fyzicky a sociálně handicapované děti. Chce jim umožnit získat zážitky ze skalního horolezectví i lezení na umělých stěnách. Předsedou a zakladatelem oddílu je populární slepý horolezec Jan Říha. První akcí oddílu byl výstup pro slabozrakou a nevidící veřejnost ve vápencovém lo-
mu Alkazaru u Berouna. Na léto je připraveno lezení na žule v Jizerských horách. Internetová stránka: www.homatahari.cz.

Text: (kt) ■

OUTDOOROVÉ FOTOSOUTĚŽE ▼

Czech Photo vyhlašuje fotografickou soutěž **Štíty Viléma Heckela** na podporu aktivního kontaktu člověka s přírodou. Do soutěže mohou být přihlášeny snímky, které vznikly v roce 2005 nebo 2006. Uzávěrka soutěže je 31. prosince 2006. Výstava oceněných snímků proběhne v květnu 2007 na Staroměstské radnici v Praze a poté bude putovat po České republice.

Fotosoutěž k 15. výročí založení národního parku vyhlašuje Správa ŠUNAP pod názvem **Šumava, jak ji vidím já**. Uzávěrka je 28. února 2007. Výsledky budou vyhlášeny 1. května 2007.

Organizátoři festivalu **Horalfest** vypisují kategorie fotografie, film – video a literární tvorba. Dátum konání je 17. – 18. 11. 2006, hlavním místem dění bude Starý a Nový Smokovec.

Text: (kt) ■

Aktuality

ČESKÉ DRÁHY PROTI ZÁKAZNÍKŮM ▼

České dráhy odmítly přístup provozovateli internetové služby Babitron do své veřejné elektronické služby nazvané Online poloha vlaku. O co jde? Cestující si může u Českých drah ověřit zpoždění konkrétního vlaku. Je to ale možné až v době, kdy je vlak na cestě. Z těchto dat dělal Babitron statistiky a nabízel cestujícím výpočet pravděpodobnosti, s jakou bude vlak zpožděn. Statistiku zpoždění samy České dráhy neposkytují.

Text: Radim Cenek. Foto: (kt) ■

PO STEZKÁCH STRÁŽCŮ HRANIC ▼

Historii ostrahy hranic jako na dlani nabízí nová naučná stezka v okolí Kašperských Hor na Šumavě. Cesta nazvaná Po stezkách strážců hranic seznamuje turisty s dějinami od středověku až po nedávný komunismus. Stezka začíná na náměstí v Kašperských Horách a měří dvacet kilometrů. Jejími autory jsou kastelán hradu Kašperk Zdeněk Svoboda a archivář klatovského muzea Jan Jiráček. Trasa vede do Amáliina údolí, podél Zlatého potoka do Řetenic, ke Žďánovu, přes Žlíbek a Pustý hrádek k hradu Kašperku a odtud zpět přes Tuškov do Kašperských Hor. Je na ní umístěno šestnáct informativních tabulí. Infostředisko v Kašperských Horách má připravené prospekty s plánkem cesty a CD-ROM s podrobnými informacemi.

Text: (kt). Foto: Petr Matoušek ■

ZÁCHRANÁŘI TRÉNOVALI V ADRŠPACHU ▼

Cvičení hasičů Královéhradeckého kraje a Letecké záchranné služby Hradec Králové proběhlo před prázdninami mezi pískovcovými věžemi Křížového vrchu u Adršpachu. Výcvik byl zaměřen na transport zdravotnické posádky k postiženému za použití vrtulníku s podvěsem a transport zraněné osoby. Teplicko-adršpašské skály se v období turistické sezóny stávají častým místem zásahu hasičů a zdravotníků. Obvykle se jedná o těžké úrazy v důsledku pádu z výšky. Devítičlenná skupina leteckých záchranářů, dvanáct lékařů a zdravotníků a členové Skalní záchranné služby proto simulovali záchranu horolezce po pádu za podpory policejního vrtulníku EC-135. Piloti si museli poradit s těžkým terénem a byli závislí na přesné navigaci hasičů v podvěsu.

Text: Martina Žahourková. Foto: Michal Fanta ■

VYPRODEJ 2006

FRIENDSHIP STORE

Praha 3 130 00
Slezská 125 (Za Flórou)
tel.: 272730531

Brno,
Náměstí Svobody – OMEGA
brno@sensor.cz

Mladá Boleslav 293 01
Nerudova 616, tel.: 326723384
ceskyraj@ceskyraj.com

Liberec 460 01
Železná 16, tel.: 482710611

Svitavy 568 02
Brněnská 24, tel.: 461530614
store@ultrasport.cz

www.sensor.cz

NA KOLE BEZ ALKOHOLU ▼

Nová pravidla silničního provozu dopadají na cyklisty. Především nesmějí předjíždět pít alkohol. To je důležité pro Pivní Vinařské cyklostezky. Z velké části totiž vedou po silnicích. Na jižní Moravě, kde vinaři lákají do sklípků, už mají cyklisté problémy s obecní státní policií. Severní Morava je bez potíží, protože Radegast již dva roky doporučuje pít na kole nealkoholický Birella a zásobuje jej hospody na cyklostezkách od Beskyd přes Ostravu po Jeseníky.

Text: (kt). Foto: Plzeňský Prazdroj ■

ŽELEZNIČNÍ SLEVY PRO MLÁDEŽ VE ŠVÝCARSKU ▼

Švýcarská železniční zákaznická karta Demi-Tarif (německy Halbtax) v ceně 150 franků a doplňková karta Voie7 (Gleis7) za 99 franků dovolují cestovat po sedmé hodině večerní ve druhé třídě na většině linek zdarma i s bicyklem a za poloviční jízdné přes den. Počáteční investice je skoro stejná jako do Swiss Passu na čtyři dny, ale za tu cenu je možno cestovat celý rok. Slevu Voie7 lze koupit nejpozději v den pětadvacátých narozenin. Demi-tarif Voie7 je možné objednat po internetu a nechat si za drobný poplatek poslat do zahraničí.

Text: Petr Hubka ■

ČÍSLO ISSN PRO HORYDOLY ▼

Internetovému serveru Horydoly.cz bylo přiděleno Mezinárodní standardní číslo seriálových publikací (ISSN) 1801-9927. Tištěný časopis Horydoly byl zaregistrován Ministerstvem kultury České republiky pod značkou E 16381 a dostal číslo 1802-0089. ISSN slouží především v knihovnické, informační, obchodní a knihkupecké praxi pro přesnou identifikaci periodika na tuzemské i mezinárodní úrovni. Text: (red) ■

SERIÁL HORSKÝCH DUATLONŮ ▼

Slovenská skialpinistická asociace pořádá letní horský duatlonový pohár. Skládá se z pěti závodů. V každém se pojede na horském kole a poběží do vrchu. Termíny jsou následující: **15.7. Staré Hory - Kržižna, 12.8. Jasná, 2.9. Žiarska dolina - hřebien Roháčů, 16.9. Šumiac - Kráľova hoľa a 23.9. Pieniny.** Podrobnosti jsou na adrese www.skimountaineering.sk.

Text: Míra Čermák - Tatry.cz ■

ORIENTAČNÍ ZÁVOD VOZÍČKÁŘŮ VE HVĚZDĚ ▼

Orientační závody vozíčkářů v pražské oboře Hvězda byly poprvé vysázeny ve dvou disciplínách. Trail-O bez nároků na fyzickou zdatnost vyhrála Daniele Hýblerová. Klasický závod se stal kořistí Bohuslava Hůlky (mechanický vozík), Michala Pragera (elektrický vozík) a Zdeňka Štálů (mechanický vozík s doprovodem).

Pro všechny účastníky se jednalo o značné fyzické nasazení, lesní cesty vyžadují větší sílu na mechanickém a větší obratnost na elektrickém vozíku. Dosud se závody konaly především na asfaltu. Závod měl kvalitní účast zejména v kategorii elektrický vozík, kde hned dva závodníci velice těsně předjeli zkušenou matadorku Petru Severýnovou z Vrchlabí. Bohužel dalšímu závodníkovi Bohoušovi Vlkovi ukázal indikátor nízký stav baterií a on musel odstoupit.

Horydoly si kladou za čest, že mohou seriál orientačních závodů vozíčkářů podporovat.

Text (red). Foto: Gábina Hermannová ■

ČESKÝ KRAS TRPÍ NOVOU SILNICÍ ▼

V chráněné krajinné oblasti Český kras postavilo město Beroun novou silnici. Dosavadní prašnou cestu po levém břehu Berounky do opuštěného lomu Alkazar pokrylo asfaltem. Cesta zatím bez nového povrchu pokračuje dále přes osadu V Kozle do Hostími. Platí na ní přísný zákaz vjezdu kvůli národní přírodní rezervaci Karlštejnsko. Přestojena ní už teď živý automobilový provoz.

Text a foto: Martin Majer ■

TURISTICKÉ VYBAVENÍ PRO VÍTĚZE ▼

V dalším kole předplatitelské soutěže získala hlavní výhru – turistické boty Raichle Ranger – Hana Tučková z Kotic. Výhercem teleskopických hůlek Leki se stal Jiří Vlček z Prahy 9, turistické ponožky Rohner poputují k Ladislavu Florkovi z Ostrova u Macochy, Petru Bártovi z Prahy 4 a Radomíru Vrbackému z Brankovic. Výherci se mohou přihlásit na adrese predplatne@horydoly.cz. Soutěž pokračuje i nadále – stačí si prostřednictvím SMS předplatit zaslání čtyř čísel časopisu. Podrobnosti najdete na straně č. 26.

Text: (red) ■

www.asolo.cz

CHCETE NADSTANDARDNÍ VLASTNOSTI?

VIBRAM
GORE-TEX XCR
ASOsorb

podešev vybavená měkčením absorberem nárazů a bočními stabilizátory
membrána s vyšší prodyšností
polypropylenová mezipodešev s tlumícím gelovým opatkem

ASOLO

Bergell ztrácí sníh

Žuloví bergellští obři ztrácejí část své krásy. Shazují sněhobílé negligé a stojí před našima očima úplně nací. Bergell, jeden z nejkrásnějších koutů Alp, je bez sněhu. Poslední zbytky ledovců pod jižními stěnami tají. Smutný osud čeká co nevidět i jejich sousedy na severu.

Přechody přes dřívě zasněžená vysoká sedla jsou schůdné bez maček a cepínů. „Pochod smrti“ od italské chaty Gianetti přes třítisícové sedlo Porcellizo na chatu Sciora teď vede po skále a sutí. Přitom ještě vloni touto dobou bylo nutné sestupovat z Porcelliza obezřetně sněhem s cepínem v ruce, před deseti lety byl sníh i na nižším sedle Trubinasca a navíc se traverzovaly dva ledovce pod Badilem.

▼ NEPŘÍJEMNÉ SEDLO BONDO

Druhý přechod v oblasti vede přes další třítisícové sedlo Bondo. Od severu se ještě před pár lety chodilo pěšky z ledovce Bondasca až na hřeben a k jihu se scházelo kousek po skálách k ledovci. Dnes je přechod od severu k jihu horolezeckou túrou. Ledovec Bondasca je rozpraskaný a v dvou zlomech hrozí sěraky, v ostatních místech se vytvořila síť mohutných trhlin. Na sedlo se teď musí lézt dvě lanové délky rozlámanou skalní stěnou a komínem trojkové obtížnosti téměř bez možnosti jištění. Na druhou stranu se musí opatrně slézat a na závěr slaňovat padesát metrů po kolmé skále přes širokou příhonní trhlinu na zbytky ledovce.

▼ KLASIKY BEZ CEPÍNŮ

Pro horolezce má tento stav jisté výhody. Na žádnou túru od jihu není potřeba brát s sebou mačky a cepíny. Mezi skalní klasiky, k nimž se dřívě stoupalo dlouhými sněhovými poli, patří například pětková Molteniho cesta jihovýchodní stěnou Badilu. Teď se na nástup dostávají horolezci sto metrů dlouhou polici zprava. Zmizela také sněhová pole na vrcholu Badilu u plechového bivaku Redaelli, ze kterých se dala načerpat voda. Už jenom zbytky sněhu leží pod posledním komínem při slaňování Normální cestou.

Další oblíbený výstup hned vedle na Punta Sertori hřebenem Marimonti čtyřkové obtížnosti je možné vystoupat jen v lezečkách bez pohorek v batohu. Návrat totiž vede vzduchem slaňovací trasou na suťovou polici a následně pěšky po plotnách vyhlazených od ustupujícího ledovce. Boty a batohy lze tedy nechat pod hřebenem. Souvislý led už není ani pod oběma sedly mezi Badilem a Cengalem, kudy vedou nástupy na lehčí hřebenové cesty k vrcholům.

Text a foto: Kuba Turek ■

Ledovce mizí před očima!

Stavba lid Mnohový

DEVOLD®

OBLÉKÁ NORY OD ROKU 1853

NEJLEPŠÍ TERMOPRÁDLO Z MERINO VLNY

- ani při dlouhodobém nošení nezapáchá
- je stále příjemné na těle
- vhodné pro všechny outdoorové aktivity
- ideální pro horolezce i vysokohorskou turistiku
- jednovrstvé i dvouvrstvé modely

GALLÉKÁPE HORSKOU SLUŽBU ČR

HORSKÁ SLUŽBA ČR

*Devold oblékal Nansena a celou expedici, když se v letech 1893 - 1896 pokoušel na lodi FRAM dobyt Severní pól.
Devold oblékal také Amundsena na expedici v letech 1910 - 1912, při dobytí Jižního pólu.*

Výhradní dovozce pro ČR a SR:

NORTH TRAPPERS - Jarošova 2, 412 01 Litoměřice, tel.: 416 738 846
www.northtrappers.cz

Vlněné termoprádlo DEVOLD - to nejlepší, co jsme kdy nosili

HORSKÁ SLUŽBA ČR

Horská služba ČR již třetím rokem používá spodní prádlo norské firmy Devold. Ukázalo se, že i přes to, že naši zaměstnanci zejména v zimním období toto prádlo používají denně v rámci svých služeb a to převážně ve velmi těžkých, nebo extrémních podmínkách, jsou užité vlastnosti materiálu vynikající. Zvláště tepelný komfort a v neposlední řadě i nositelnost tzn. pocit materiálu na těle zaručují velmi dobrý standard při vysoké frekvenci používání. S Vámi vyráběným spodním prádlem jsme velice spokojeni a doufáme, že nás i napříště Vaše nabídka osloví a budeme nadále Horskou službu dovybavovat výrobky firmy Devold.

Adolf Klepš

Zástupce ředitele HSCR, o.p.s.

Členové našeho reprezentačního družstva hory A i B používají funkční spodní prádlo Devold od loňského roku. S jeho kvalitou jsou velmi spokojeni. Oceňují ho jak při pohybu v těžkých podmínkách expedic, kdy se pohybují v nebezpečném terénu většinou za velmi nepříznivých povětrnostních podmínek, tak i při soutěžích seriálu závodů Světového poháru v lezení na ledových stěnách. Prádlo Devold se osvědčilo především svým komfortem při sportovním výkonu, kdy se člověk propotí při lezení a následně vychladne při jistění druholezce. Pociť chladu po propocení vnitřní vrstvy prádla známe všichni, ale s prádlem Devold na tento pocit zapomínáme. Jak říká jeden z našich reprezentantů Jan Doudlebský: "Je to pocit, který jsem v horách ještě nepoznal." Doufáme, že i v budoucnu bude pokračovat velmi dobrá spolupráce s firmou North Trappers a že naši reprezentanti budou nadále oblékat prádlo Devold.

Martin Otta

Vedoucí Komise alpinismu ČHS

Již druhým rokem používá naše lyžařská reprezentace a členové Dukly Liberec, např. Michl, Magál, Kožíšek, vynikající vlněné termoprádlo Devold. Jsme s tímto prádlem velice spokojeni, protože má vynikající vlastnosti. Výborně izoluje a dlouhodobě se v tomto prádle cítíme skvěle a bez zápachu.

Michael Georgiev

SVAZ LYŽAŘŮ ČR
CZECH SKI ASSOCIATION

Kladné reakce na vlněné termoprádlo DEVOLD se ozývají od stovek dalších spokojených lidí, buďte jedním z nich...

Norský lyžařský tým v termoprádle DEVOLD

Tento den přišla první technická závada, prasklo mi lanko u přehazovačky. Jet se s tím zatím dalo, přehazovala jsem pouze vepředu.

Děti ráno samy bez nějakého pokynu vlezly do croozerů. Za 17 euro nám vyměnili lanko, přejely jsme na pravou stranu Dunaje a pokračovaly do Ybbsu. Už tedy jsme ale zjistily, že naše dnešní etapa (předpoklad 51 km) rozhodně bude minimálně 60 km. To zrovna začal pěkný slejvák, ve kterém jsme jely dalších 20 km. V Ybbsu to podle mapy to vypadalo, že to bude tak do 70. Nebylo. Bylo to přesně 81 km. V Melku jsme ještě musely přejet na levou stranu Dunaje, cesta na most byla snad s 20% stoupáním, tak to už jsme vyjet ne-zvládly, tlačily jsme v předklonu. Vytlačily.

Ubytovaly jsme se v Emmersdorfu u báječných lidí, jejich domeček byl ale opět na kopci, takže posledních pár metrů byla opět tlačba. Místní nás už vyhlíželi, ihned vyběhli, fotili nás a pomohli s věcmi.

▼ NEJHEZČÍ MĚSTEČKO

Jely jsme jeden z nejhezčích úseků podél vinic, ale taky se to pěkně houpalo. Naše cesta vedla z Emmersdorfu přes Spitz a vyhlídku St. Michael do Dürnsteinu, což bylo určitě nejhezčí městečko, které jsme na naší cestě viděly. Průjezd Křemžím nebyl moc příjemný, ale zvládly jsme ho rychle, přejely na pravý břeh a pokračovaly do rodinného hotýlku v Angernu.

Pokračovaly jsme přes Hallenburg do Zwentendorfu, kde jsme děti vypustily na hřišti a etapu zakončily v krásně upraveném promenádním městečku Tullnu. Ubytovaly jsme se ve studentském hotelu.

Náš cíl byla Vídeň. Každodenní ranní zpoždění se postupně snižovalo a dnes jsme vyjely s půlhodinovým náskokem. Dětem jsme slíbily hřiště, takže dnes bylo vše naopak, nejdříve hřiště a v půljenácté výjezd z Tullnu, děti okamžitě vyutuhly a my mohly v klídku jet směr Klosterneuburg. Před ním jsme se setkaly s našimi tatkami, kteří nevěřili, že jsme vše bezjediného problému zvládly.

Text a foto: Monika Fialová ■

ČESKÝ INTERNET O CYKLOVOZÍČÍCH:

www.velofiala.cz

www.dveplusdve.cz

www.azub.cz

www.horydoly.cz

Na Dunajskou stezku se vydaly 4 děti ve 4 vozících se 4 maminami na 4 kolech. Jely jsme z Pasova do Vídně. Tátové nás dovezli na start na okraj města, pomohli naložit do vozíků vše potřebné pro sedmidenní putování a odjeli.

Termín jsme vybíraly podle babské rady, že při úplňku má být pěkné počasí. Užily jsme si pěkného slunce, ale také celodenních lijáček. Všechny věci se v pohodě vešly do croozerů a do brašen na kolo. Že jsme vezly kolem padesáti kilogramů zavazadel, nebylo v pohotovém terénu ani znát.

Do Vídně nás podle plánu dorazily všech osm. Za sedm dní jsme najely 381 km. Děti byly opravdu zlaté a ze všeho nadšené. Každý den je čekaly jiné šuplíky a skříňky na rabování, jiné lampičky na rozsvěcování a jiné hračky v dětských koutcích. Ráno bez nějakého pokynu vlezly do croozeru, dvě hodinky pospaly, pak měly hodinovou pauzičku na hřišti nebo na jiném pěkném místě u vody a šupky dupky zase do vozíků a jelo se dál.

Pokud se z vozíku od Kubíka neozývalo mámo pápo (papat), bylo jasné, že Kubík spal. Pokud Terezka zahlásila bo, bylo nutné udělat přestávku na nočník. Když Šárka viděla Terezku, začalo se jí chtít taky. Že na nočníku přišlo, jim nevadilo. Tomášek zase svojí mamině udělal ve věcech takový pořádek, že večer bylo nutno celý vozík vyklepat.

▼ CELÉ DNY PRŠÍ

Jak naši chlapi nesnáší fotografování, tak všichni čtyři pobíhali po parkovišti a fotili nás ze všech stran. Myslím, že v okamžiku, kdy nás opouštěli, měli ze všeho větší strach než my.

První den jsme urazily 40 km, přespaly v příjemném penzionku 9 km od Niederanny. Cestou jsme musely absolvovat dva přívozy, na prvním s námi jeli traktor.

Vzbudilo nás bušení deště na okna. Vyčkávaly jsme do půl dvanácté....leje a leje... Děti jsme zahrabaly do vozíků, my jsme nasadily pláštěnky a neopreny na boty a vyrazily opět směr přívoz a nechaly se převézt na pravý břeh Dunaje. Během čtyřhodinové jízdy některé děti ani nevylezly z vozíků, dešť je příjemně uspal. Posledních pár kilometrů konečně přestalo pršet a my aspoň malinko oschly.

Najely jsme 48 km. Ještě že tento den nebyla žádná technická závada. To bychom raději kola hodily do Dunaje a šly na stopa.

Přespaly jsme opět v pensionu nedaleko Ottenheimu, kde jsme si mohli všechny promočené věci usušit v kotelně. Večer jsme zašly do hospůdky na večeri. Děti byly nevybouřené, tak myslím, že se nikdo v klidu nenajedl.

▼ PRVNÍ TECHNICKÁ ZÁVADA

Vyrazily jsme až v 11:05 přes Linz a Mauthausen do Mitterkirchenu. Počasí bylo super, slunečno a větrno. Večer jsme zjistily, že máme spálené obě ruce a pravou nohu od konce nohavice k ponožce. Ubytovaly jsme se v Mitterkirchenu.

Po 60 km jsme přijely docela hladové, tak jsme si chtěly dát něco malého k jídlu. Nakonec z toho bylo 12 obrovských plněných bramborových knedlíků. Než se jídlo přineslo, navštívily jsme místní farmu s lammami, kozami, prasaty a krávy. Tam se významněl náš nejmladší spolujezdec Tomášek, kterého bučení tak rozběčelo, že jsme z kravína musely utéct. Jak kráva udělala bů, tak Tomášek udělal bééééé.

Zhruba 450 kilometrů dlouhá cyklostezka Praha - Vídeň je opravdová lahůdka pro všechny milovníky jízdy na kole. Zároveň to je cesta, kterou zvládne každý, byť by to byl jeho první delší výlet na bicyklu.

Stovka denně na jídlo

▼ Z PRAHY DO VÍDNĚ NA KOLE

My jsme se rozhodli jet až z Tábora. Od Prahy sem není cesta příliš hezká, je kopcovitá a navíc špatně značená. Hned za městem nás čekalo několik nepřijemných stoupání, ale už za Jindřichovým Hradcem kopečky skončily a až k rakouským hranicím vedla cesta víceméně po rovině.

Jediné, čemu se nevyhnete, je údolí Dyje. Její údolí si vyžádá sjezd, který musíte vzápětí znovu vyšlapat. Ale buďte v pohodě, máte přece dost času. Další nepřijemný úsek je až od hranic s Rakouskem do Vídně. My jsme ho chtěli projet co nejrychleji kvůli úspoře financí. V Rakousku je draž než u nás a nechtělo se nám spát někde v příkopu na divoko. Zvládli jsme to i s průjezdem Vídní za osm hodin ostré jízdy. Tento úsek není dobře vyznačený, je zde hodně kopců a větrno. Pokud zrovna nespěcháte a máte dost peněz, nikam se nehoňte.

▼ NA ZPÁTEK PŘES BRATISLAVU

Pro cestu zpět je několik variant. Nejrychlejší a nejdražší je jet vlakem přímo z rakouského hlavního města. To je ovšem jen pro opravdu bohaté cestovatele. O dost levnější je vrátit se na kole do Břeclavi na vlak. Bohužel si to opět vyžádá minimálně den velmi únavné cesty, kterou už jste jednou jeli. Poslední možnost, kterou jsme zvolili i my, je návrat přes Bratislavu. Až na hranice vede nádherná cyklostezka, ale bohužel hned za celníci se mění ve čtyřproudovou dálnici vedoucí k bratislavskému sídlišti Petržalka. Průjezd Bratislavou je zážitek sám pro sebe, ale za ty nádherné kilometry kolem Dunaje určitě stojí.

▼ SKVĚLÝ SERVIS

Velkou výhodou celé trasy z Prahy do Vídně je skvělé zázemí. Jako jedina z hlavních českých cyklostezek je totiž lemována kempy, restauracemi, penziony a cykloservisy. My jsme byli na jídle v restauraci dohromady dvakrát – jednou když přišlo a jednou večer, než jsme se pustili přes hranice směrem na Vídeň.

Obchody jsou od sebe vzdáleny nejvýše dvacet kilometrů, ale přece jenom dávejte pozor na otevírací dobu, protože Tesco otevřené 24 hodin zde nenajdete. Když si dáte pozor, můžete se cestou stravovat levně. Znamená to ovšem ráno jíst müsli se sušeným mlékem, nebo buchty z krámu, k obědu chleba se sýrem a salámem a k večeři bramborovou kaši se slaninou. Nám stačilo sto korun na den.

Nezapomínejte hodně pít. Je sice pravda, že bylo parné léto, ale v pohodě jsme denně vypili tři litry vody a stejně jsme byli dehydrovaní. Dobrý nápad je do sedlových brašen přibalit ještě jednu PET láhev. Dá se snadno sfouknout a sbalit a společně s vaší cyklistickou lahví tak budete mít každý nejméně dva litry vody. To se hodí, zvláště pokud si vaříte sami mimo kempy. Neutrácejte za balenou minerálku, ale vždy požádejte o vodu v hospodě nebo u nějakého domu. Ani jednou nás nikdo neodmítl.

Hodně se dá ušetřit na ubytování. My jsme v Čechách spali v kempu jen jednou v Šatově, kde kolem dokola byly jenom vinice a žádné místo k postavení stanu. Jednu noc jsme strávili v altánku někde u cesty z Jindřichova Hradce, jednu jsme spali spolu s komáry na louce u Dyje a jednu na kraji polí v Hevlíně. Kola jsme vždycky zamkli, přivázali ke stanu a ještě přikryli plachtou.

Jestliže toto není zrovna váš styl, po cestě se nachází spousta kempů a penzionů pro movitější. Cykloservisů je cestou také dost a nějaké nabízejí i asistenci na zavolání. Stejně je ale lepší mít s sebou alespoň pumpičku a lepení. Zcela nepostradatelné je také zámek na kolo, ať už chcete poznávat místní památky, nebo si jenom dojet nakoupit do krámu.

Text: Milan Sýkora

Ilustrační foto: Jakub Kašpar

PRŮVODCE A MAPA

Zcela nepostradatelnou věcí na cestě je cykloprůvodce Greenways: Praha – Wien. Tato investice se opravdu vyplatí. Za cenu okolo sta korun dostanete kompletní mapu rozdělenou na jednotlivé etapy včetně výškových profilů. Kromě toho zde najdete možnosti ubytování a návštěvy památek v okolí trasy. Průvodce doporučuji doplnit mapou Vídně, protože bez té bychom se od Dunaje těžko dostali do kempu.

AZUB bike, U Olšavy 1102, 688 01 Uherský Brod
mobil: 777 298 229, tel/fax: 572 639 799, azub@azub.cz, www.azub.cz

Každý měsíc na kole v Praze

Každý měsíc vyrazí cyklisté v Praze na manifestační cyklojízdu centrem města. Smyslem cyklojízdy je upozornit na to, že v pražském provozu je značná skupina účastníků – cyklistů, pro které nejsou připraveny bezpečné podmínky a infrastruktura. Zejména v centru města chybí cyklostezky, dopravní značení a světelná signalizace, běžné například v Hradci Králové, Pardubicích, nebo Vídni, Bruselu či Utrechtu.

▼ CYKLISTÉ V METROPOLI ŽADAJÍ SVÁ PRÁVA

Magistrát podle šéfa strany Zelených Martina Bursíka stále nechápe cyklistiku jako rovnocenný druh dopravy a bere ji jen jako rekreaci. „Jiná města, jako například Vídeň nebo Berlín, jsou k cyklistům daleko vlídnější,“ uvedl Bursík pro Regionbulletin, který vydává vládní agentura pro podporu cestovního ruchu CzechTourism. Podle Bursíka mají tyto metropole perfektní a hustou síť cyklostezek na okrajích i v centru. „Přeji všem účastníkům, a doufám, že se jejich sejdou pozhledně, aby se akce vydařila,“ vzkázal lidovecký ministr životního prostředí Libor Ambrozek. „Já sám po Praze na kole běžně nejezdím. Protože se bojím. A právě proto akce, jako jsou pražské cyklojízdy, mají moji podporu.“ Podle bývalého ministra Praha cyklostezky krutě postrádá. „Cyklojízdy na to poukazují velmi viditelně a já doufám, že i ony pomohou k tomu, aby se to změnilo a aby i rekreační cyklisté jako já mohli začít kolo v Praze beze strachu používat.“

Pravidelné pražské cyklojízdy se konají každý třetí čtvrtek v měsíci. Čas a místo srazu jsou také pravidelné. Cyklisté se scházejí v 17:45 před chrámem Nejsvětějšího Srdce Páně na náměstí Jiřího z Poděbrad a v 18:00 vyrazí na cestu po Praze. Příští cyklojízda se očekává výjimečně v pátek 22. září na Evropský den bez aut. Další obvyklé čtvrtetní termíny do konce roku 2006 jsou určeny na 19. října, 16. listopadu a 21. prosince.

Text: Jakub Kašpar. Foto: Kuba Turek ■

CYKLOJÍZDY NA INTERNETU

Brno:	www.bicybo.cz
Liberec:	www.cykliste.cz
Náchod:	www.nakole.cz
Olomouc:	kolari.olomouc.com
Praha:	cyklojizda.ecn.cz

K Brnčalce na kole

CYKLOTURISTICKÝ SJEZD VE VYSOKÝCH TATRÁCH

Na tatranskou chatu U Zeleného plesa, neboli Brnčalku je pěší cesta dost nezáživná. Tentokrát vyrazím na bicyklu. Jednoho dne jsem totiž zjistil, že mezinárodní přeprava kola stojí jedno euro, což je levnější než z Prahy do Berouna. Z Tatranské Lomnice až k chatě vede značená cyklostezka.

V Popradě se nacípu i se svým šestnáctikilogramovým ocelovým ořem a batohem plným horolezeckého haraburdí do elektrického ušetřím tak dvacet kilometrů po silnici do táhlého kopce.

Z Tatranské Lomnice (850 m n.m.) jedu po autostrádě Slobody přes Matliare (880) k autobusové zastávce Biela voda (920). „Tady to začne,“ říká si a jsem připraven na všechno. Až na chatu je to po žluté turistické značce osm kilometrů s převýšením přes šest set metrů.

▼ DROBNÝ ŠTĚRK

Ještě pár stovek metrů si užívám pevného podkladu a mírného stoupání. To se nenápadně, ale velmi rychle mění v prudký výjezd. Ještě mám dost sil, abych minul rozcestník se zkratkou do Matliarů (1020), ale abych obdivoval krásy přírody, na to už nemám. Z předchozích cest si pamatuji, že pode mnou zurčí potok, teď mi zurčí pot z čela.

Jako mezek šlapu dál širokou cestou, kudy projede terénní nákladník. Drobný štěrk mi klouže pod pneumatikami, i když se snažím neustále jet v sedě. Přejíždím mostek přes potok, na pár metrů si oddechnu a zase šlapu, co to dá. Vyjedu ještě jeden výšvih a jsem na rovině u Šalviňového pramene (1230). Smutně koukám po turistech, co tu odpočívají na lavičkách a pijí chladnou vodu. Víím, jak je to příjemné, a proto raději nesesednu. Taky bych mohl stoupání vzdát.

Další můstek mne vede do lesa s prudkým esovitým úvozem. V zimě je to pro lyžaře past, protože z velké rychlosti se tu musí v ledovém korytu přibrzdit doslova na pár metrech. Teď se tady střídá hlína s pevnými skalami, a tak si můžu stoupnout do pedálů. Daří

se a mohu si na půl kilometru odpočinout v mírnějším svahu v hustém lese. Stačí to tak sotva na vydýchání. Začínám už ale nepříjemně cítit popruhy těžkého batohu na zádech.

▼ VOLNÉ KAMENY

Další výšvih mne trochu děsí předem. Serpenty, kde se cesta zúží přesně na šířku gazíku, se však vyjet dají. Co mne však dvakrát shodí s kola, je následující povlnné stoupání. Na mokřím skalním podkladu se volně pohybují kameny velikosti pěsti až hlavy dospělého muže. Mezi tím klíkovat je záležitostí pro trialisty a ne cykloturisty na neodpruženém kole a s batohem na zádech. Někde tady registruji dva cyklisty na freeridových kolech, kteří na nich lehce a elegantně hopkují z kamene na kámen. Už se těším, jak tudy pojedou za týden dolů jako oni.

Zbývají už jen jedny serpenty mezi zábradlím a vyjíždím k lovecké chatce. Odtud se cesta zase rozšiřuje

je a ubývá na ní kamení. Jenže ubývá i síla, a tak melu z posledního. Ještě je to pěkný záhul. Konečně vyjždím z lesa, sklon cesty se mírní, klíčkují podél potoka a mohl bych si vychutnávat amfiteátr největších tatranských skalních stěn. Jenže já šlapu mezi kosodřevinou s jedinou touhou: aby to už skončilo.

Konečně Brnčalka (1551). Jediné, čeho si všimnu ještě před tím, než odhodím kolo na zem, že na cestu se chystá rodinka na trekingových kolech. Značka cyklotrasy je zmátlá natolik, že sem museli bicykly vynést na zádech a stejně tak je dostanou i do údolí.

▼ KONEČNĚ DOLŮ

Horolezectví bylo příjemné, počasí suché, a tak po týdnu zase nasedám na kolo a jedu dolů. Na hranici lesa dojíždím džíp horské služby, nějakou dobu se držím uctivě za ním, ale když musí několik zatáček projíždět na několikrát, aby se do nich vešel, předjíždím ho.

Horlivě šlapnu do pedálů a rozježu se. Stačí chvilka nepozornosti a rozkrokem dopadám na představec. Jako zázrakem nehoda nekončí přemetem, ani batoh mi nepřepadl přes hlavu a jenom horolezecké přilba sklouzává přes oči. Kdybych se mohl pozorovat, asi bych neudržel bránici.

Kamení se snaží ze mě vytřepat duši a vzpomínka na freeridisty zůstává na mém tvrdém kole jen snem. Horská služba mě předjíždí u autobusové zastávky, chlapci v červených svetrech se na mě šklebí a mávají. Konec terénu mě dostává do cyklistické euforie, a tak jedu po silnici až do Popradu na vlak.

▼ UŽ NIKDY

Na nádraží si slibuji, že na Brnčalku po cyklistické trase už nikdy nepojedu. Pěšky se to chodí dvě až tři hodiny, na kole to nahoru trvalo také tolik a dole jsem byl za necelou půlhodinku. Stejně rychle jako na lyžích.

Ve vlaku cítím mokrý mezi nohama. Nějak se mi ale nezdá, že bych byl ještě pořád zpocený. Teprve na toaletě zjišťuji, že mi z roztrženého stehna teče krev. Představec mi při nechtěné akrobatické vložce roztrhl kůži a já si toho v tom ofru nestačil všimnout.

Text: Kuba Turek

Ilustrační foto: Leogang Bike World ■

GoSystem
innovative equipment

Doma v přírodě

www.sportkoncept.cz

info@sportkoncept.cz

Berchtesgaden v pohorskách

Pěšky okolo Watzmannu

Alpy nejsou doménou horolezců. Většina návštěvníků přichází pěšky v pohorskách a s batůžky na zádech. O Berchtesgadenských Alpách to platí dvojnásobně.

V oblasti majestátní hory Watzmann (2712 m n.m.), kouzelného jezera Königssee (603) a romantického pohoří Hagengebirge kousek nad Berchtesgadenem jsou nejoblíbenější tři túry. První obkružuje úpatí hory, druhá sleduje jezero a třetí nás zavádí do opuštěných lesů a skal

▼ OKRUŽNÍ TRASA WATZMANNRUNDE

Turisté vyrazí okolo osmé hodiny ranní z přístaviště jezera Königssee parníčkem, který svojí velikostí i tvarem připomíná tramvaj. Jdou na okružní trasu okolo celého masívu Watzmannu.

Po půlhodině plavby se objeví bílý kostelík s cibulovitými červenými báními na šťavnatých zelených pastvinách. Z lodi vystupujeme u jeho paty. Kostelík St. Bartholomä stojí za krátkou prohlídku. Mějme přitom na paměti, že na poutě dvakrát do roka se sem chodilo podle toho, jak příroda dovolila. V létě dva dny přes hory Steinernes Meer z dnešního Rakouska a v zimě po ledu zamrzlého jezera od německého Berchtesgadenu. Jinak byl kostelík i s malou osadou celý rok odříznutý od světa.

Od kostela jdeme nějaký kilometr širokou cestou po rovině podél jezera, až se dostaneme k vodopádům potoka Schrainbach. Protéká pod skalním mostem. Tady začíná dlouhé několikahodinové stoupání na sedlo Trischübel.

Po cestě nás čeká vzrušující místo zvané Sigeretplatte, což je úzká skalní stezička místy zpevněná dřevěnými trámy traverzující ve velké výšce skalní masív. K bezpečnosti má přispívat tenké ocelové lanko zavěšené na skále, které ovšem nebudí velkou důvěru. Kousek nad tímto ošemetným místem musíme zdolat ještě nebezpečné dřevěné schody, které slouží v lese jako náhrada feráty, a jsme ve skalnatém údolí.

Tady téměř jistě potkáme kamzíky, jichž tu žije několik stád. V potůčku najdeme pár malých pramínků, odkud můžeme nabrat poslední vodu na dnešní túře. Na sedle budeme mít pod sebou třináct set metrů převýšení. To samé nás čeká dolů. Cesta bude ovšem většinou pohodlná a široká.

Sedíme do obrovského údolí potoka Wimbach a v něm narazíme na chatu Wimbachgriesshütte. Můžeme tu přespát nebo pokračovat stále dolů až k vyústění údolí do roviny u obce Wimbachbrücke, odkud jezdí autobus ke Königssee. V rozhodování nám pomůže pohled

na jízdní řád, který je vyvěšený v chatě. Pokud jsme byli rychlí, tak nám to až sem bez přestávek trvalo osm hodin. Při plánování však spíše počítejte s přespaním na chatě, kam dorazíme skoro za tmy.

● *Nahoru jsme šli po trasách číslo 412 a 419, dolů jsme se napojili na značku číslo 421.*

▼ JEZERO KÖNIGSSEE

Kýčovitě krásné túry začínají u jezera Königssee. Po osm kilometrů dlouhé jezerní hladině jezdí loď rozměru avšak vedoucí tramvaji. Uprostřed jezera mezi vápencovými skálami kapitán vypne elektrický motor, průvodce otevře futrála vyjme z něho křídlovku. Zahraje pár tónů lidové písničky. Z dálky se ozve odpověď také na trubku. Každý trumpetista vždy zahraje krátkou pasáž a druhý neviditelný někde na břehu mu odpoví.

I když je to sehrané divadlo pro návštěvníky, vždy chytne za srdce. Potom následuje další okouzující zážitek. Z mlhy se vynoří rudé bání a bílé zdi kostelíka St. Bartholomä. Jeho základy jsou staré přesně 871 let, protože byl založen 24. srpna 1134 jako basilika svatého Bartoloměje na břehu tehdejšího Chunigesee. Dnešní podoba je z konce 17. století.

Z lodi vystoupíme v přístavišti u jeho paty, ještě si tady v restauraci bývalého lesního zámečku můžeme dát něco na posilnění, a vyrazíme do hor, které se tu vypínají všude okolo.

▼ LEDOVÁ KAPLE

Klasická procházka vede ze St. Bartholomä okolo kaple St. Johann und Paul k Eiskapelle a nazpět. Ta první je opravdu lesní kapli, ale Ledová kaplička je název pro velké firnovisko pod gigantickou východní stěnou Watzmannu. V místě, kde ze sněhu vytéká potok, se tvoří jeskyně připomínající kapli. V okolí najdeme porůznu na kamenech připevněné pamětní cedule horolezců, jejichž životy si vzala hora nad námi. Za sto let jich tu zemřela více než stovka.

● *Výlet zabere dvě až tři hodiny po značce č. 446.*

▼ ARNOWEG

Horská túra pro zdatné chodce míří ze St. Bartholomä dále podél jezera kvodopádům potoka Schrainbach, kde se prudce zvedne a v mnoha serpentinách vystoupá o tisíc metrů výš k plesu Funtensee (1601). Krátkou odbočkou si odskočíme na překrásný vyhlídkový vrch Viehkogel (2158) už za německo-rakouskými hranicemi, poté obějdeme skalní masív Schneibel do sedla Trischhübel. Odtud sestoupíme údolím Gamsseck zpět k jezeru. Údolí se jmenuje podle několika kamzíčích stád, které tu lze zahlédnout. Na podzim ovšem pozor na případné myslivce, protože v tu dobu probíhá lovná sezona.

● *Celodenní túra využívá značky č. 412, 420, 411, 421 a 419.*

▼ POHOŘÍ HAGENGEBIRGE

Máte-li k dispozici prodloužený víkend, vezměte spací pytel a karimatku a neváhejte přespát mimo chaty. Zajímavý vícedenní přechod Hagenskými horami začíná stejně jako Arnoweg, ale místo k plesu Funtensee odbočíme k jeho bratříčkovi Grünsee (1474). Přes vyhlídku Halsköpfel, odkud je překrásně vidět jezero, dojdeme k chatce na pastvině Wasser-Alm. Je sice zavřená, ale dá se u ní přespát pod širákem, v údolíčku najdeme pramen pitné vody.

Druhý den dlouho stoupáme zprvu lesem a potom mezi skálami do sedla Windscharte na německo-rakouské hranici. Po ní dojdeme skalnatým hřebem až k celoročně otevřené chatě Carl-von-Stahl-Haus. Třetí den pokračujeme náročnou stezkou, která se místy mění na lanem zajištěnou ferátu, k nejvyššímu vrcholku Hoher Göll (2522). Z něho sestoupíme dalším neméně náročným hřebem na vyhlídkový kopeček Kehlstein (1820).

● *Tři dny sledujeme značky 412, 416, 451 a 452.*

Text: Kuba Turek. Foto: Hana Suchá ■

Tady nedávají dobrou noc ani lišky

Zaniklé vsi mezi Mariánskými Lázněmi a Teplou

Tak opuštěný kraj aby člověk pohledal. Dříve hustě obydlená oblast mezi Mariánskými Lázněmi a klášterem Teplá dnes poskytuje depresivní pohled na opuštěné vesnice, zarůstající pole a zplanělé sady. Pojďme se tam podívat. Kraj na západním okraji Čech, jehož centrem jsou kdysi výstavné Ovesné Kladruby, je pro nezasevěné nezajímavý.

▼ ŽIVOŘÍCI A ZANIKLÉ

Pár živořících vesnic může s velkou nadějí na úspěch soupeřit v zanedbanosti se středočeskými obcemi. Místo hospod, krámů a cukráren v nich fungují stánky nebo konzumy. Autobus sem zajíždí jen párkrát a pouze v pracovní dny, železnice je daleko. Práce tu skoro žádná není.

Většina menších vesnic v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století vymřela. Potom byla postupně vymazána z katastrálních a později i turistických map.

▼ VYŠKOVANY VYMŘELY

Chcete zažít na vlastní kůži všechn ten zmar? Podívejte se s námi do Výškovice a Vysočan. Sedněte na horské kolo nebo pojďte pěšky. Délka trasy je okolo dvaceti kilometrů, přesně to zjistíte na cyklocomputeru až podle toho, jak budete bloudit. Turistické značky tudy nevedou.

Lokálkou se necháme přivést do Ovesných Kladrub, rychleji projedeme a vyšplháme se rozbitou okreskou do kopce mezi pastvinami na rozcestí Na Skalce. Jedeme po lepším povrchu doprava a až nebude kam jet dál, jsme ve Vysočanech.

Původně vzkvétající obec poznáme podle honosného hospodářského sídla, několika rybníčků, množství chalup a sítě pečlivě udržovaných komunikací. Vše ovšem v ruinách, zarůstající křovím a stromovím. Nebydlí tu jediný člověk.

Topograficko-statistický slovník z roku 1870 uvádí u dnes zpusklých Vysočan (Wischezahn) 18 domů a 106 německých obyvatel. Osm let později vyšla Tepelská vlastivěda, která registruje 16 domů, 101 obyvatel, katastr 261,8 ha, 7 koní, 122 krav, 217 ovcí, 17 sviní a 9 včelstev.

▼ BOHATÉ VÝŠKOVICE

Popojedeme po pastvinách o pár kilometrů dále ocitneme se ve Výškovici. Kdysi výstavná obec, která měla na svém katastru několik lomů na vápenec, stavební kámen a ozdobný diorit, šest rybníčků a vlastní školu, je dnes zarostlá boševníkem. Naději představuje už jen Weiglův statek, který se snaží zachránit jeho noví majitelé.

Tepelská vlastivěda z roku 1878 o Výškovici uvádí: „28 domů, 166 obyvatel, jednotřídní škola, 1 kaple, 3 významnější vápencové lomy, které dodávají výborné stavební vápno, které se pálí v několika pe-

cích. 18 analfabetů ve vsi, 3 koně, 170 kusů hovězího dobytka, 4 kozy, 294 ovcí, 30 sviní, 20 včelstev při rozloze katastru 445 hektarů.“

▼ UKRADENÝ GOETHE

Přesto jsou ve Výškovici památky, které stojí za návštěvu aspoň v jejich zpustlé podobě. Weiglův statek pomalu dostává novou tvář. Tvoří ho kamenné a hrázdné obytné i hospodářské budovy. Před ním je nový rybníček.

Vztyčený mohutný kámen na bývalé křižovatce uprostřed obce nese název po německém básníkově, vědci a politikovi J. W. Goethe, který obcí jednou projel v kočáře. Památník pochází z roku 1931 a upomínal kovovou bustou na událost 21. srpna 1821. Busta i deska s vysvětlujícím nápisem byly ukradeny po roce 1970.

Za Goethovým pomníkem stojí barokní kaple Dobré rady Panny Marie z roku 1775. Dnes má propadlou střechu, narušené zdivo a vykradené vybavení. Nad kaplí se sklání dvoustletá Výškovická lípa. Je to největší strom v dalekém okolí. Je na ní ovšem vidět, že prožil nejednu bouři a že se o ní už dlouho nikdo nestará.

Z Výškovice sjedeme prudce dolů po silnici podél Výškovického potoka do údolí Kosiho potoka. Nad námi se tyčí Lazurový vrch se zříceninou hradu Výškov. Jako první majitelé se roku 1251 uvádějí bratři Vyško a Vyšemír z Výškova. Z hradu dnes můžeme spatřit jen základy, protože byl opuštěný už po husitských válkách. Od Lazurového vrchu se vydáme hlubokým zalesněným údolím nazpátek do Mariánských Lázní.

Text a foto: Kuba Turek ■

Raichle – 95 let zkušeností made in Switzerland. Bota Mt. Trail XT GTX, s podešví Vibram® Backpacking Rolling II Advanced pro zlepšené odvalení chodidla a Motion Control Koncept pro zpevnění a flexibilitu kotníků. Funkce a pohodlí v jednom. Vítěz testu amerického časopisu BACKPACKER pro rok 2005. Více info na www.raichle.cz, info@sportkoncept.cz.

 Raichle
OF SWITZERLAND

Podzimní Arco

▼ Mimosezónní klasika

Za pár týdnů napadne v Dolomitech sníh. V ten okamžik nastane pravá chvíle vyrazit do Arco. Sem se totiž jezdí na jaře a na podzim, když není moc horko ani zima. Italský lezecký ráj nedaleko jezera Garda nabízí v nižších nadmořských výškách vše, čeho si srdce vápencového lezce či lezkyně může žádat. Krátké superprásky, stěny pro naprosté začátečníky i dlouhé stěny jsou bombově odjištěné a výborně popsané v průvodcích. Na své si přijdou i milovníci klasických hákovaček a morálových výstupů s vlastním jištěním. Pohodu doplňují lezecké kempy, hospody a lezecké šopy. Zvláště po prázdninách se tu dá koupit vybavení podstatně levněji než v Česku. Abychom nezapomněli na odvrácenou stranu: o víkendech bývá na skalách přelidněno, stupy a chyty ve vyhlášených cestách jsou oklouzané a auta mimo vesnice se vykrádají.

Foto: Martin Spilka ■

STEYR: Kajakový den v babím létě

▼ RAKOUSKÁ ŘEKA V ALPÁCH

Do vlhkých neoprenů se soukáme s velkým odpo-rem. Po ránu zalézám do hlubokého severního údolí zima. Vevzduchu je cítit přicházející podzim. Snášíme kajaky pod vodopád Stromboding.

Steyr stéká z úbočí Mrtvých hor (Totes Gebirge) a je tedy pro české vodáky jednou z nejbližších alpských řek. Jejímí vnady, kterými láká každého kajakáře i kanoistu, jsou fantasticky čistá voda a bezpečné přeje-je. Obtížnost Steyru je tak akorát pro rekreační jezdce. Často dosahuje trojky a občas musíme přidat k tomu číslu ještě znaménko plus.

Jedeme standardní devítikilometrovou štreku, která zahrnuje nejhezčí a nejobtížnější úseky. Do hodnocení obtížnosti ovšem nelze zahrnout samotný vodopád. Ve starších kilometrážích u něho bývalo výrazné písmeno X, které nekompromisně odkazovalo na jeho nesjízdnost. Dnes bývá Stromboding ozna-

Nejtěžší místo řeky je mezi skalami

Steyr se zklidňuje před soutokem s Teichlem

čování jako problematická šestka a tedy nejvyšší obtížnost. Časy se mění a s nimi jde nahoru výkonnost vodáků i jejich lodí.

▼ PRVNÍ ESKYMÁK

Komár začíná hned pod vodopádem v malé laguně. Než se stačí rozpádlout, projíždí první trojkovou peřej hlavou dolů a pod ní eskymuje. Ondra a já startujeme raději o kousek níž. Následuje esíčko zablované hromadami šutrů, mezi kterými se za nízké vody probíjíme jen s obtížemi. Další užíváme lesnatého údolí bez překážek v korytě.

Jediný jez na trase bohužel musíme přenést, protože teče málo vody a my nechceme zbytečně ničit lodě z půjčovny. Jindy je ovšem dřevěný jez prvotřídní atrakce, kterou lze absolvovat na kajaku, raftu i nafukovací kanoí. Projíždíme pod mostem a následuje dlouhá soutěska s pravidelnými vysokými vlnami. Ta přivede do varu každého vodáka.

Hned za ní je potřeba zastavit a pečlivě prohlížet. Pod dřevěným mostkem se celá řeka pasíruje do skal-

ního prahu a podle výšky hladiny vytváří nepříjemný válec přes celou řeku, nebo se musí přesně klíčovat v kamenném korytě. Práh signalizuje dřevěný můstek, který je postavený těsně za ním.

▼ AUTOBUS SHAZUJE DO VODY

Odsud jedeme sice stále na oči bez zastavování, ale s velkou pozorností. Následuje několik prahů, z nich nejlepší je dvakrát zatočená skluzavka pod silničním náspem. Kousek za ní čeká poslední vypečené místo, které vytváří obrovský kámen uprostřed koryta. Čeští vodáci mu přezdívali Autobus. Většinou se okolo něho jezdí peřejí vlevo. Právě v ní se ohlídím za kamarády, nedávám pozor a jedna vlna mě shazuje do vody. Ondra s Komárem zastavují a oprávněně se mi šklebí. Byla to moje hloupost.

Po lehčí vodě dorazíme do města Steyrbrücke na soutoku s Teichlem. Tady pod mostem končíme. Návrat stopem pro auto trvá jenom deset minut. To potvrzuje náš fantastický dojem ze splutí krásné řeky.

Text a foto: Kuba Turek ■

▼ INZERCE ▼

HGSPORT

www.hgsport.cz

Vybavíme vás na každou vodu.

Zborovská 60, Praha 5, 251 512 006-7

info@hgsport.cz

DOLNÍ JIZERA: Klidná a rychlá voda

Soutok Labe s Jizerou

▼ TURISTICKÁ VODA NA PODZIM: DOLNÍ JIZERA

Málokdo tuší, že ve středočeském kraji teče široká, hluboká, rychlá a při tom opuštěná řeka. Má dost vody i na podzim, kdy vysychají skoro všechny řeky.

Jde o dolní Jizeru. Z Benátek k ústí do Labe u Toušně je to po proudu dvacet kilometrů, které se dají při usilovném pádlování splout za den. Nebo je možné si splutí rozdělit na celý víkend.

▼ BEZPEČNÁ ŘEKA

Nečekají vás na ní zrádné peřeje, nebezpečné zákruty ani divoké šlajсны. Přesto voda neustále příměně teče a občas zašplouchá ve vlnkách. Prostě ideální tok pro rekreační splutí na otevřených kanoích.

Lodě dáváme na vodu přímo v Benátkách. U mostu je velké neplacené parkoviště. Špinavá stojatá voda nás po celém kilometru dovede k protřebenému jezu Oboř. To je jediné těžší místo splutí, a tak raději zastavíme po levé straně a pořádně si ho prohlédneme.

Proud v rozbité šlajsně táhne zleva doprava a nezkoušeným posádkám může způsobit hodně potíživčet-

ně převržení. Kdo se na splutí necítí, může loď jednoduše přetáhnout do tišiny po levém břehu.

Následuje mnoho romantických kilometrů průzračné vody a oblázkových mělčin. Řeka teče mezi loukami, občas ji křížuje most okresní silnice. Pod hladinou jsou vidět pstruzi.

▼ DRUHÝ JEZ BEZ VODY

Druhý jez Káčov se ohlašuje opravenou budovou elektrárny na levém břehu. Ta svádí všechnu vodu, a tak nám nezbyvá nic jiného než zaparkovat u suchého jezu a namáhavě přenést loď po pravém břehu. Za to si ovšem můžeme dát ve zdejší rybářské hospodě párek nebo tlačěnku a k tomu studené pivo či limonádu.

Proud pod jezem trochu zrychlí, objeví se vesničky a rekreační osady. Všechny však stojí v uctivé vzdálenosti od řeky, a proto nijak neruší osamělou romantiku. Tady někde je možné večer potichu přistát, rozbalit stan a spací pytel.

Kilometráž totiž uvádí: „Tábořišť mnoho nenajdeme, proto také není Jizera využívána jako řeka na do-

volenou.“ Jestli potkáte více než jednu skupinu vodáků za celý víkend, bude na vodě za zdejších poměrů přeplněno.

▼ TŘETÍ JEZ NEJEDEME

O kus níž pojedeme dálnici z Prahy do Turnova, překonáme dvě či tři mělčiny a jsme u poslední překážky na naší trase. Uprostřed luk zahrazuje cestu moderní bubnový jez Káraný. Ani nepřemýšlejte, že by šel sjet, a rovnou kormidlujte k levému břehu.

Vedou na něj od vody betonové schůdky. Jez obějdeme s lodí v ruce a můžeme se na něj podívat zespodu. Je to opravdový zabiják, voda pod ním mizí a nedává vodákům pro sjezd žádnou šanci.

▼ KONEC NA LABI

Ještě pár kilometrů pádlujeme divočinou, projedeme poslední vesnici a proud se uklidňuje. Jsme v lužním lese, řeka se tu kroutí. Najednou se otevře výhled – jsme na Labi. Širokou řeku opatrně přepádlujeme na druhou stranu, pozor na hustou říční dopravu od parníků až po trénující osmiveslice! Jsme v Toušni, kde se dá k vodě zajet autem, naložit loď a odjet domů.

Text: Kuba Turek. Foto: Hana Suchá, Kuba Turek ■

Klídek a pohoda na Jizeře

- Doba splutí: 5–7 h
- Vodácká obtížnost: ZW
- Nebezpečí: sklápěcí jez Káraný
- Znalosti: kormidelník má ovládat základní záběry, háček může být bez větších zkušeností
- Doprava: řeku několikrát přetíná silnice, místní komunikace sledují tok řeky v uctivé vzdálenosti
- Doporučené vybavení: otevřená kanoe, pádlo, plavací vesta, lodní pytel nebo barel, kempingové vybavení, kilometráž, lékárnička, mobil, jídlo a pití

Propagace Česka závisí na politice

Rostislav VONDRUŠKA přišel do vládní agentury na podporu cestovního ruchu

CzechTourism spolu s novou gardou sociální demokracie. Tehdejší ministr pro místní rozvoj Jiří Paroubek krátce po svém nástupu do úřadu nejprve z malicherných příčin vyhodil předchozího ředitele a okamžitě na jeho místo dosadil povolného úředníka. Zeptali jsme se ho před volbami na dlouhodobé představy o propagaci Česka.

▼ MÁTE PŘEDSTAVU, ZDA SE ZMĚNÍ PO VOLBÁCH PROPAGACE TURISTICKÉHO RUCHU V ČESKU?

Volby jsou společenskou objednávkou a tomu bude odpovídat i podoba propagace cestovního ruchu.

▼ MYSLÍTE SI, ŽE STEJNĚ JAKO PO MINULÝCH VOLBÁCH SE VÝRAZNĚ ZMĚNÍ PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ CZECHTOURISM VČETNĚ VAŠÍ OSOBY?

Existuje několik podob a variant, jak by bylo možné Českou republiku propagovat. Bude záležet na nové politické reprezentaci, jakou podobu si vybere.

Insider

Instruktoři vodní turistiky potřebují kurzy

Petr PTÁČEK už hezkých pár let vydává nejlepší vodácký server v Česku a na Slovensku Raft.cz. Před třemi lety začal vyučovat bezpečnost ve vlastní Vodácké škole záchrany a letos založil vodáckou půjčovnu Metuje.

▼ KDO VEDE VODÁCKÉ ZÁJEZDY V CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍCH?

V tuzemsku mají podle živnostenského zákona absolvovat všichni instruktoři školení v akreditovaných střediscích nebo musí být absolventi tělovýchovných škol. Někteří ovšem ovšem nic takového nemají a ohrožují svojí neznalostí svěřené klienty.

▼ RAZÍTKO PŘECE NENÍ VŠE.

Něco jiného je pádlovat sám nebo s partou kamarádů a něco úplně odlišného mít na starost skupinu nováčků, kteří jsou na instruktorovi zcela závislí. Když zazmatkuje nebo udělá špatné rozhodnutí, jde o život.

▼ JAK DLOUHO KURZY INSTRUKTORŮ TRVAJÍ?

Podle ministerstva školství musejí všechny kurzy instruktorů obsahovat minimálně 150 hodin výuky. Vím však o střediscích, které tento striktní požadavek různě obcházejí a kurzy zkracují.

Lístek na stěnu bude drahý jako do kina

Libor HROZA je provozovatelem největšího tuzemského horolezeckého centra Mammut v Praze – Holešovicích. Sám o svém areálu hrdě říká, že je komerční. „Dělám to pro průměrné lezce a taky pro zisk.“ Klienti mu dávají za pravdu, hrnou se na jeho stěnu v hojném počtu.

▼ JAKÉ FINANCE JSOU NA VELKOU STĚNU POTŘEBA?

Jenom provoz zhltně statisíce korun každý měsíc a stavba přijde na milióny korun.

▼ BUDE SE VSTUPNÉ NA PRAŽSKÝCH STĚNÁCH ZVYŠOVAT?

V nejbližší době odhaduji vstupné na úrovni jako do kina nebo fitness centra. Stačilo by 150 korun.

▼ KAM SE POHNE PODNIKÁNÍ V TOMTO OBORU?

Budoucnost umělých stěn vidím v poskytování služeb šitých na míru různým skupinám lezců. Mohou to být kurzy pro nováčky i pokročilé, ale třeba také firemní akce. Jedna z perspektivních lezeckých skupin jsou děti. Jejich zařazení mezi dospělé má ovšem své háčky. Stačí dva řvoucí caparti na stěně a odejdou z ní čtyři dospělí klienti, kterým se ježí chlupy na zádech.

(Hodinový rozhovor o perspektivách umělých lezeckých stěn si můžete poslechnout na serveru www.horydoly.cz.)

Text: Kuba Turek, foto: archiv

Síla zatížení

1	2	3

Zabezpečení proti uvolnění

1	2	3

1 – LEKI SLŠ
2 – NEJLEPŠÍ KONKURENT
3 – PRŮMĚR KONKURENCE

VÍCE BEZPEČÍ • VÍCE POHODLÍ
• VÍCE KONTROLY

„TO JE SÍLA“

> 140 kg

SÍLA ZATÍŽENÍ

> 360°

ZABEZPEČENÍ PROTI
UVOLNĚNÍ

SUPER LOCK SYSTEM OD

LEKI

info@sportkoncept.cz

www.sportkoncept.cz

Bezpečné Polabí

SKALNÍ LEZENÍ MEZI PRAHOU A KOLÍNEM

V rovinatém Polabí se ukrývá několik skal, na které se dá lézt. To je výborná zpráva nejen pro místní horolezce, ale také pro zájemce z celých středních Čech. Lezení je tu totiž zajímavé, bezpečné a skály nabízejí všechny stupně obtížnosti.

Na polabské skály není potřeba nijak moc zbrojit. Stačí pět expresek, osma, horolezecké lano a sedák. Hodí se helma a sáček magnézia. Všechny cesty jsou osazené solidními kroužky, nýty nebo borháky.

Nenajdete tu žádnou vyloženě nebezpečnou cestu. Těžké prásky do devítky jsou odjištěné stejně dobře jako lehké dvojky.

Podle prastarého průvodce Nepískovcové skály v Čechách se sice jednotlivé skalní útvary dají najít, ale výstupy jsou už úplně jiné. Dříve popsané cesty podél starých skob se lezou jinudy, protože všechny výstupy jsou vynýtované a lezci díky tomu míří nejen do spár, ale také do hladkých ploten.

PAŠINKA U KOLÍNA

Osmnáct metrů vysoká skála se ukrývá v údolí potoka Polepka nad Kohoutovým mlýnem.

Průvodce je vyvěšený pod stěnou na nástěnce. Vyznat se v něm je poněkud obtížné kvůli množství vylezených směrů a křížících se cest. Klasický traverz od středu stěny doprava na jižní hranu však poznají všichni, a tak může cesta obtížnosti 2-3 sloužit jako základní orientační bod.

Pokud si chcete udělat pěší nebo cyklistický výlet a na Pašince si jenom trochu zalézt, doporučujeme dojet vlakem do Kolína a vydat se po modré turistické značce podél potoka ke skále. Je to pět kilometrů rovinaté cesty vhodné pro trekkingová kola.

Lezci nadržení na co největší výkony zřejmě pojedou vlakem z Kolína do Červených Peček, odkud to mají po modré značce půl druhého kilometru. Autem se dá po polní cestě zajet až pod skálu. Není tam ovšem moc místa k parkování, a tak je lepší nechat vůz u železničního viaduktu na silnici Bohuňovice - Nebovidy.

VRCHLICE U KUTNÉ HORY

Okolí Kutné Hory je malý lezecký ráj. Přímo ve městě se leze v Yosemite, pásu pískovcových skal u říčky Vrchlice. Po okolní krajině jsou tu a tam rozházené okrajové skalky i samostatné věžičky. Nejlepší lezení poskytuje údolí Vrchlice pod Malešovem.

Skálám v údolí Vrchlice nedaleko Kutné Hory se říká také skály u Malešova. Nabízejí většinou dobře odjištěné plotny a spáry ve stěnách vysokých až třicet metrů.

Auto odstavíme na návsi v Malešově a vydáme se po červené značce přes pole. Sejdeme do údolí k říčce a narazíme na Hlavní stěnu, která poskytuje nejlepší lezení. Většina cest vede ve vkloněných plotnách. Pod Hlavní skálou se dá přijet také od Malešova po polní cestou. Další pěkná stěna octočkováná nýty jako metalista na koncertě je impozantní Šimákovská polověž pod Velkým rybníkem. Celé údolí je poseto skalkami, po kterých se občas leze.

KLEPEC U PŘÍŠIMAS

Zvláštní lezení po krystalech v hladkých stěnách osamělého desetimetrového balvanu Slouha se nabízí nedaleko Skřivan. O kousek dál stojí menší, ale o to mohutnější Stoh slámy. Na prostorný vrchol se dá dostat pomocí improvizovaného žebříku. Nahoře čeká překvapení v podobě veliké plošiny, ve které je několik skalních hrnců. Není to místo krvavých obětí divokých kmenů, ale výsledek erozní činnosti vody a větru. Výstupy na Klepci jsou obtížné a vhodné jen pro pokročilé lezce.

Text: Kuba Turek. Foto: Kuba Turek a Hana Suchá ■

Skála na Pašince je dobře odjištěná nýty

TEST: Vlněné prádlo Devold

DRAHÉ, PŘÍJEMNÉ A NEPÁCHNE

Zimní funkční prádlo může být pohodlné, příjemné a nemusí zapáchat. Jenom nesmí být vyrobené z umělé hmoty, ale z tradiční vlny. Zkoušeli jsme dva modely značky Devold - Multisport a Active. Přečtěte si, jak popisují své zkušenosti čtyři testéři. Záměrně necháváme jejich zápisky bez redakčních úprav, protože spokojenost s oblečením závisí z velké části na osobních pocitech.

▼ DEVOLD MULTISPORT

● Čistá vlna, dlouhý rukáv, 1292 Kč

● Testér: muž 26 let. Aktivita: skialpinismus, sjezdové lyžování, ledové horolezectví, pohyb po městě

Tričko Devold na mě po celou dobu, kdy jsem ho zkoušel, nepůsobilo jako vrstva spodní. Když jsem si pod Devolda dal Moiru, spokojenost byla mnohem větší. Hned při koupi trička je potřeba si dát pozor na velikosti. Jsou posunuté asi o jednu velikost, takže pokud někdo nosí L, u Devoldu musí sáhnout po M.

Vlna, ze které je triko vyrobené, je na nošení příjemná a také dost teplá. Na krabičce je napsáno, že je určeno do teplot až -10 stupňů, čemuž po dosavadních zkušenostech věřím. V teplotách nad 5 stupňů mi v něm bylo příjemně, i když jsem na něm měl při pochůzkách ve městě jenom lehkou bundu.

Je pravda, že tričko Devold nesmrdí! Každý, kdo nosí moiru ví, že začíná smrdět v okamžiku, kdy si ji oblékne na tělo. To se u vlny nestane. Snažil jsem se intenzivně, aby zesmrádl aspoň trochu a povedlo se mi to až po třech dnech na sjezdovkách. I když bylo propocené, tak hřálo. Závěrem: Vynikající tričko do zimy, jehož přínos je ještě větší při použití moiry jako první vrstvy.

● Testér: žena 25 let. Aktivita: skialpinismus, sjezdové lyžování, ledové horolezectví, běžecké lyžování

Když jsem se poprvé setkala s tričkem Devold, dostala jsem záchvat smíchu a zároveň se zděsila. Tohle pyžamo mě má ochránit před zimou? Když jsem se ale odhodlala vyzkoušet, jestli při mínus dvaceti neumrznu, tak to nakonec nebylo zlé.

Tepelný komfort je velmi dobrý, na- prosto srovnatelný se syntetickými vlákny. Jeho jedinou a hlavní nevýhodou bych viděla v tom, že pokud provozujete činnosti, při kterých se řádně propotíte jako běžky nebo skialp, mokřích zad se již

nezbavíte. Ne že by pak tričko chladilo, ale suché není a jen tak nebude. Takže já bych Devold používala jako druhou vrstvu.

Devold bych doporučila především pro alergiky, kteří mají problém s potnicemi. Je také nutné říct, že po několikadenním používání není pobyt v těsné blízkosti Devoldem obléknuté osoby až tak nebezpečný čichovým buňkám. Záludností, která by vás mohla překvapit, je číslování velikostí triček, jež je poněkud větší, než na které jsme zvyklí.

▼ DEVOLD ACTIVE

● Kombinace syntetiky vespod a vlny navrch, dlouhý rukáv, 1496 Kč

● Testér: muž 34 let. Aktivita: sjezdové lyžování, zimní vycházky, práce v kanceláři

Na sjezdovkách mi bylo v Devoldu příjemně sucho a teplo. A to bylo v Krkonoších v tu dobu dvacet stupňů pod nulou. Potom jsem si triko oblékal i do vytopené kanceláře pod košili a spokojenost byla stejná.

Normálně žádné syntetické triko jako spodní prádlo nenosím, nanejvýš bavlněný nátělník, ale Devold mě přesvědčil, že to může být příjemné. Normálně košile i veškeré spodní prádlo měním po jednom dni nošení, ale Devold jsem mohl mít na sobě ve městě i dva dny, a venku na horské chalupě jsem v něm vydržel tři až čtyři dny.

● Testér: žena 40 let. Aktivita: jízda na horském kole, sjezdové lyžování, zimní bivaky

Devold byl příjemný a oproti mým syntetickým trikům nepáchne. Kromě toho byl také teplý. Skandinávci prostě vyrobili jedno z nejlepších spodních triček, které jsem měla na sobě. Kdybych si ho ale měla koupit a nedostala ho na testování, tak bych do toho ani po dobrých zkušenostech nešla. Je prostě moc drahé.

Text: (red).

Foto: Petra Palečková ■

CO VY NA TO?

Test vyšel v internetové verzi www.horydoly.cz, a tak se k němu mohli vyjádřit i čtenáři. Uvádíme nejdůležitější příspěvky z diskuse pod článkem.

Ach ty prachy (Ivek): Mě taky nesedí umělá hmota na těle, takže díky všem za zkušenosti, jenom kdyby ta vlna nebyla tak drahá

Zkušenosti sjezdaře (Ivan Sosna): Rolák se zipem: naprosto vynikající, kryje krk až k helmě, nevytahuje se, dostatečně dlouhé rukávy, dostatečně dlouhý. Akorát nepasuje do kombinézy. Absolutní spokojenost. Boxerky: vynikající! 3/4 spodky bohužel krátké v pase, zejména vzadu, tím do kombinézy nevhodné. Podkolenky lyžařské: vypadají velice dobře, ale velmi těsná guma na zakončení, takže je momentálně vytahuju, aby byly v podkolení volnější. Jinak myslím, že něco z nabídky Devoldu používá Horská služba, nějakou chválu jsem už zaslechl. Pokud jde o zápach, nevím, nějak jsem se nenaučil očuchávat sama sebe. Že smrdím, mi většinou sdělí manželka, když se vrátím z hor:--((

Koukam (mike): ze přichází další vlna funkčního prádla. Umělá hmota je out, vlna in. PR agentury se předhánějí v superlativěch a zakazníci se tloucou penězenkami před dveřmi obchodu. Přidám zkušenost, sice ne s Devoldem, ale s Icebreakerem. Shodou okolností mám velmi podobné triko z Polartecu Power Dry. Oproti Moire je asi jako Moira oproti bavlně. Při stejné vazbě je teplejší, líp odvádí vlhkost od těla, na hole tělo je příjemnější a funguje ve větším rozsahu teplot. Jediné, v čem vlna vede, je odolnost proti pachu. Po několika pokusech jsem dospěl k tomu, že na sobě nosím tenké triko z PPD s krátkým rukávem, na něm silnější s dlouhým a zimní bundu. Vlněné triko mám v batohu. Když mi začne být opravdu zima, je -20 stupňů a fouka, oblecu si vlnu jako další vrstvu pod bundu. Cestou zpět shodím bundu a trika si nechám. Vlna nesmrdí a aspon castecne zachytí smrad z umělé hmoty pod ní, takže není nutno evakuovat vlak a blízké okolí.

Merino (k.e.n.): Při půlročním převážně zimním čundrování po Novém Zélandu jsme také objevili kouzlo Merina od Icebreakru. Nejdříve jsme si koupili jedno tenké tričko s krátkým rukávem a po návratu do civilizace postupně přikoupili další. Moirová a craftová trička jsem tenkrát poslal v balíku domů. Teď už je nosím pouze na bikování, kde se smrad a nepohodlí dají překousnout, zvlášť když je člověk zabahněný od hlavy k patě. V podstatě už nic jiného než vlnu nenosím. Je sice trochu dražší, ale bohatě se to vrátí! Šlo to po tisícovkách - tenký tričko litr, silné triko s dlouhým rukávem ke krku dva, silná mikina s palcema za tři. Nejstarší tričko jsem během jednoho treku v horách měl tři týdny na sobě. Když jsem ho pak pral, tekla z něj sice pěkná černota a hnědota, ale prostě nesmrádl a nekousalo. Oblečení z plastu je prostě již poněkud mimo.

Devold (Zdeněk): Mám tričko s dlouhým rukávem Active a jsem maximálně spokojený. Doted jsem byl fanda Craftu, ale tohle je lepší. Je teplejší a nesmrdí. Craft Pro jsem v přítomnosti přítelkyně mohl mít jen jeden den :-)

Brynje (tuso): Mám Merino od Brynje. Je to norská firma, která bohužel není u nás moc známá, což je škoda, protože ceny za prádlo jsou o polovinu nižší než Icebreaker. Devold cenově neznám. Moje zkušenosti s ním jsou v podstatě ty samé co tady lidé k merinu píšou. Fantastická výhřevnost, lehkost a hlavně fakt nesmrdí. Na rozdíl od Icebreakru a Devoldu dělá Brynje speciální podkladové triko ze síťoviny Super thermo, které v síťce drží bubliny vzduchu a tím zvyšuje tepelný komfort. ■

Dobrovolníci pomáhají především sami sobě

S INEX-SDA JEZDÍ DO SVĚTA SEDM SET LIDÍ ROČNĚ

Dvě důležité osoby největší české dobrovolnické organizaci INEX-SDA poskytly pro Horydoly rozhovor, ve kterém objasňují, co to znamená být dobrovolníkem, proč se jím stát a co lze od činnosti na tomto poli očekávat. Martina Jirasová je ředitelkou a Jana Krczmářová má na starosti mezinárodní spolupráci.

▼ DOBROVOLNICTVÍ – CO TO JE A K ČEMU TO JE?

Martina: My máme na tady to téma v rámci seminářů asi hodinu a půl povídání...

...NEŠLO BY TO ŘÍCI VE DVOU VĚTÁCH?

...co je a není dobrovolnictví a nikdy nedojdeme ke stejnému názoru. Můžeme tedy uvést jednu formulku nebo větu, ale ta bude říkat dost málo.

▼ JAK SE TO TUDY LIŠÍ OD KOMERČNÍCH KURZŮ, OD PRÁCE V CIZINĚ, OD AU-PAIR NEBO SBÍRÁNÍ JABLEK?

Martina: Každý dobrovolník má jinou motivaci.

▼ OTÁZKU TUDY OTOČÍM: CO MÁM OČEKÁVAT, KDYŽ SE PŘIHLÁŠÍM NA NĚJAKOU VÁMI ORGANIZOVANOU AKCI?

Jana: Nejedná se o levnou dovolenou. Když někde jedeš jako dobrovolník, musíš chtít pracovat. Něco dáš a zároveň se dostaneš blíž k lidem. Žiješ s nimi, pracuješ, a oni se ti čase otevrou. Je to úplně jiná cesta než cestování. Když pracuješ jako operka, jsi přijímán také jinak – jedeš si vydělat peněz a naučit se jazyk.

Když přijedeš, abys ve Skotsku opravil hrad nebo ve Welsu pracoval s dětmi na ulici, nejsi tam kvůli penězům, ale aby sis s dětmi zahrál, aby se poznal, abyš jim něco řekl o své zemi a zároveň abys tam byl vnímaný jako člověk, který tam patří.

▼ JAKÁ JE TUDY OBVYKLÁ MOTIVACE DOBROVOLNÍKA, KDYŽ BY ZA TAKOVOU PRÁCI MOHL POŽADOVAT PENÍZE? PROČ NEJDE DO BĚŽNÉ KOMERČNÍ FIRMY A NENABÍDNE SE TAM?

Jana: Každý má v sobě pocit určité solidarity. Do určité míry je to i filantropie. Chce dělat něco dobrého.

Martina: Naší cílovou skupinou jsou studenti a u nich to souvisí s nabýváním praxe. Jsou ve věku, kdy si zatím nevěří, že mají kvalifikaci něco dělat v cizině. U nás žádnou kvalifikaci nepotřebují. A navíc pro firmy začíná být zajímavé, když si člověk dobrovolnickou činnost napíše později do životopisu.

Moje pojetí dobrovolnictví souvisí s neformálním vzděláváním a osobním růstem. Když člověk vyjede poprvé na čtrnáct dní, získá zkušenosti, dokáže se domluvit v mezinárodní komunitě, má kontakty a adresy po celém světě. Podpoří své sebevědomí. Poté může pokračovat i v dlouhodobých projektech.

▼ PROČ DRUHÁ STRANA DOBROVOLNICKOU PRÁCI PŘIJÍMÁ?

Martina: Jeden motiv je, že si to nemůže dovolit zaplatit. To je například obnova hradů, zámků a zřícenin. Druhým důvodem, že ožije zájem místní komunity, když tam pracuje mezinárodní skupina.

▼ JEDNÁ SE TUDY VŽDY O NEKVALIFIKOVANOU A V PODSTATĚ NÁHODNOU PRÁCI?

Martina: Ve většině případů je to nekvalifikovaná práce. Jsou ale projekty, kdy má mít zájemce nějaké zkušenosti.

Jana: Například pro práci s drogově závislými by měl mít dobrovolník již předchozí zkušenosti v práci s problematickou mládeží. Při dlouhodobých projektech,

kdy chce dobrovolník vyjet třeba na několik měsíců, musí splňovat kvalifikační podmínky, jako je vzdělání, praxe a reference. Příkladem může být fotografování a příprava publikace o životě dětí v afrických slumech. Musí tedy být fotograf, ale nepožadujeme, aby měl pět let praxe v novinách a dodělanou školu.

▼ JAK SE INEX-SDA DOSTÁVÁ K NABÍDKÁM AKTIVIT, KTERÉ ZPROSTŘEDKOVÁVÁ?

Jana: Jsme v mezinárodních sítích podobných organizací.

Martina: Vždy v předjaří se koná mezinárodní setkání těchto organizací a tam si vyměňujeme nabídky. Každý z nás předkládá své projekty.

▼ KDO VEDE KONKRÉTNÍ AKCE?

Martina: Školíme vedoucí dobrovolných projektů, kteří mají zkušenosti jako účastníci předchozích projektů. Nechceme po nich nějaké hluboké znalosti, ale spíše aby viděli věci z nadhledu. Nedělají takovou práci celý rok, ale narázově čtrnáct dní v roce. Jsou průvodci mezinárodních skupin, každý účastník je zletilý a odpovídá sám za sebe. Práci zadávají místní partneři.

▼ MÍSTNÍ LIDÉ TUDY NEDĚLAJÍ TO SAMÉ, CO „PŘIVANDROVALCI“?

Martina: Ne. Ale může nastat situace, že to místní děti naláká a začne je to zajímat.

▼ KDO TO VŠECHNO PLATÍ?

Martina: Peníze jdou z několika zdrojů. INEX-SDA vybírá paušální účastnický poplatek 1800 korun na krátkodobé pobyty a 3000 korun na dlouhodobé pobyty. Z toho platíme náklady akcí v České republice. Dobrovolníci také platí sám cestu. Má hrazen jen ubytování a stravu. Část peněz platí partneři, se kterými tyto akce organizujeme. INEX má další peníze z darů, dotací z evropských a českých státních fondů. Za to, že Čecha nebo Češku můžeme poslat ven, musíme přijmout zahraničního účastníka na akci v tuzemsku.

▼ TO JE JEDNA KU JEDNÉ?

Martina: Přímo tak to neplatí. Organizace, která něco sama nepořádá, nemůže posílat své lidi jinam.

▼ KOLIK LIDÍ OD VÁS TUDY VYJÍŽDÍ VEN A KOLIK DO ČESKA PŘIJÍŽDÍ?

Jana: INEX-SDA vypravujeme okolo sedmi set lidí a přijímáme asi čtyři sta padesát. Mezinárodně je to řá-

NEJLEVNĚJI DO EVROPY

NOVINKY

DÁNSKO 950,-

ŠVÉDSKO 950,-

LONDÝN 950,-

HOLANDSKO 950,-

BELGIE 950,-

LUCEMBURSKO 950,-

ŠVÝCARSKO 950,-

RAKOUSKO 450,-

MAĎARSKO 190,-

ITÁLIE 950,-

NĚMECKO 400,-

ČESKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKO

STUDENT | AGENCY | express

ITÁLIE

Verona, Řím, Janov, Padova, Florencie, Neapol, Bologna, Benátky, Miláno

MAĎARSKO

Győr, Budapešť, Tatabánya, Mosonmagyaróvár

190,- z Brna

- příjemná stewardka na palubě
- ZDARMA káva, čaj, cappuccino, čokoláda
- prodej chlazených nápojů
- ZDARMA zapůjčení sluchátek
- filmy, CD, rádio
- klimatizace, WC

www.studentagency.cz

rezervace jízdenek ☎ 5 42 42 42 42

MARTINA JIRASOVÁ

Absolventka obecné antropologie na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy po škole pracovala na Úřadu vlády v sekretariátu Rady pro národnostní menšiny. Sama k tomu dodává, že neví, zda se tím má chlubit.

Martina se účastnila akcí jako dobrovolník na různých místech Česka a později i světa od roku 1994. Na přelomu tisíciletí vstoupila do INEX-SDA, časem se stala místopředsedkyní a od června je ředitelkou této organizace.

dově dvacet tisíc lidí v naší síti padesáti organizací. Další lidi samozřejmě vysílají křesťanské organizace, skauti a mnozí další. Po České republice je velká poptávka. Jezdí k nám především Francouzi a Němci.

▼ PROČ JEZDÍ ZROVNA DO TAKOVÉ NEZAJÍMAVÉ PIDIZEMČICKY?

Jana: Možná se jím tu líbí. A možná hraje roli i pivo.

▼ JÁ SE PTÁM VÁŽNĚ. JE TO SPÍŠE ZAJÍMAVÝMI PROJEKTY, NEBO DOBRŮU POVĚSTÍ ČESKA?

Martina: Vidím posun. Ještě v polovině 90. let jsme byli cílem pro dobrodruhy, kteří táhli na Východ. Dnes jsme ale už jistou zemí pro osmnáctileté ze všech zemí světa, kteří si chtějí poprvé vyzkoušet dobrovolné aktivity. Jsme bezpečným státem, který je dostupný finančně i dopravně. Takhle počítají především ti, kteří jedou jen na krátkodobý pobyt.

▼ JE POČET DOBROVOLNÍKŮ POŘÁD STEJNÝ?

Jana: Výměna dobrovolníků na celém světě se mírně snižuje. Zlom nastal v letech 2002 až 2003. Lidé mají čím dál více možností, cestují jinak než dříve a rozšiřují se možnosti studia. A zároveň se zvýšil strach z terorismu.

▼ JSOU VAŠI DOBROVOLNÍCI STEJNÁ SKUPINA LIDÍ, KTERÝM MANAŽEŘI Z TURISTICKÉHO PRŮMYSLU ŘÍKAJÍ BATŮŽKÁŘI?

Martina: Ano.

▼ LIDÉ Z KOMERČNÍ SFÉRY ŘÍKAJÍ V NEPROSPĚCH DOBROVOLNICKÝCH AKCÍ, ŽE KDYBY SE ODEHRÁLY ZA KOMERČNÍCH PODMÍNEK, BUDOU EFEKTIVNĚJŠÍ A LEVNĚJŠÍ. TŘEBA ZMIŇOVANÝ HRAD OPRAVÍ PROFESIONÁLNÍ FIRMA LÉPE A ZA MĚNĚ PENĚZ, NEŽ DOBROVOLNÍCI.

Martina: Dobrovolnická práce spočívá v tom, že pomáháme-li druhým, pomáháme i sami sobě.

Zároveň je otázka, zda by bylo mnohé akce dělat komerčně a jestli by se na ně sehnaly fondy. Třeba na hrad se dá sehnat nějaká podpora, ale ne ve výši, aby ho bylo možno rekonstruovat. A také hraje velkou roli životní postoj lidí, kteří takové akce po-

řádají. Oni do komerce moc jít nechťejí. Je to jejich forma realizace a raději si tam budou vozit dobrovolníky, než aby si nechali postavit jeřáb, který jim všechno udělá. Jim nejde o hrad, ale o proces té rekonstrukce.

▼ LZE TO PŘIROVNAT K ZAHRÁDKÁŘI, KTERÝ PĚSTUJE RAJČATA, AČKOLIV VÍ, ŽE PRÁCE, HNOJIVA A SAZENICE HO PŘIJDOU NA MNOHEM VÍCE, NEŽ KDYBY SI TA SAMÁ RAJČATA KOUPIL V SUPERMARKETU?

Martina: Mně se to přirovnání líbí.

▼ MYSLÍM NA LIDI, KTERÝ SVOJÍ POMOCÍ ŠKODÍ SOBĚ I TOMU, KOMU POMÁHAJÍ.

Martina: U nás se s takovými případy nesetkáváme. Nejsme humanitární organizace, kde se tito lidé sebeobětují.

▼ KDE JE HRANICE MEZI HUMANITÁRNÍMI AKCEMI A TĚMI, KTERÉ POŘÁDÁTE VY?

Jana: Většina našich lidí jezdí na krátkodobé projekty, protože někomu pomohou, ale zároveň je to baví. Jedou tam i kvůli mezinárodním vztahům. Jsou rádi, že si tam udělají kamarády z Koreje, Japonska a Ruska a poznají, že svět je malý. Když se ovšem řekne humanitární akce, tak si představuji například lidi, kteří pracují v domově důchodců nebo někde po zemětřesení. Jejich práce je především sociální, kdežto my se zaměřujeme na poznávání.

▼ JE DOBROVOLNICTVÍ ZÁLEŽITOSTÍ JEN PRO MLADÉ LIDÍ MEZI PATNÁCTI A DVAADVACETI LETY, NEBO SE PROVOZUJE TŘEBA I PO ČTYŘICÍTKE?

Martina: Existuje určitý předěl - dobrovolnictví se týká převážně lidí do třiceti let a poté zase až od padesáti let dál. Starší lidé tím nabírají nový dech a připravují se na důchod.

Text: Kuba Turek, foto: archiv ■

JANA KRCZMÁŘOVÁ

Vystudovala mezinárodní obchod, politiku a diplomacii na Vysoké škole ekonomické a poté ještě masovou komunikaci na Fakultě sociálních věd na Univerzitě Karlově. Po škole pracovala v komerční sféře v marketingu ekonomických produktů.

Jako dobrovolnice v USA vařila půl roku na farmě, kde žili lidé s duševními poruchami. V INEX-SDA má na starosti mezinárodní vztahy s ostatními organizacemi ohledně vysílání dobrovolníků.

Vyber si svojí filozofii.

Společník ve svobodě

Cílů nestačí dosáhnout, musíš je překonávat a v tom Ti bude věrným společníkem Sherpa™, ať už chceš okouzlit lidi v hledišti, nebo si jen usnadnit a zpříjemnit život. Volný pohyb není pro osamocené, výrobky Sherpa™ ti budou dělat společníka i když máš v plánu sám šplhat po štítech a šlapat po horských stezkách. Bude tam s tebou a pomůže ti v nouzi. Doprovodí Tě kamkoliv a odkudkoliv zpět.

Technologická revoluce umožňuje, že výrobky Sherpa™ vyhovují i těm nejprísnejším předpisům sportovních odvětví, ale také předvídají možné příští požadavky a s důrazem na budoucnost je dopředu splňují. Výrobky Sherpa™ jsou vyráběny dle požadavků příštího desetiletí, proto nestárnou a budou vždy v módě.

Pokud si vybereš výrobek Sherpa™, už nebudeš potřebovat jinou pomoc, protože Sherpa Ti nabízí řešení pro všechny životní situace a splní všechna Tvoje očekávání. Móda neznamená vždy pomíjivost, kvalitu nezastíní žádné nové trendy.

DRSNÉ VÝJEZDY

V Tatranském národním parku je vyznačeno 22 cyklotras. I na vyhrazených cyklotrasách má chodec přednost před cyklistou a rychlost cyklisty nemá přesáhnout 20 km/h. Jízda po některých cyklotrasách je velmi náročná nejen na fyzickou kondici, ale i na vybavení. Především vysokohorské doliny vyžadují odpružená horská kola. Horské trasy ve Vysokých Tatrách: Lysá Poľana – Bielovodská dolina, Biela Voda – Chata

Cyklotrasy v Tatrách

pri Zelenom plese, Tatranská Lomnica – Štart, Starý Smokovec – Hrebienok, Tatranská Polianka – Sliezske dom, Cesta Slobody – Popradské pleso, Podbanské – Kôprová dolina, Podbanské – Tichá dolina. Cykloturistické okruhy: Kežmarské Žľaby – Mlynčeky,

Eurocamp Tatranská Lomnica, Stará Lesná – Tatranská Lomnica, Nová Lesná – Staré Lesná, Dolný Smokovec – Žakovská poľana – Gerlachov, Nový Smokovec – Žakovská poľana – Gerlachov, Vyšné Hágy – Štôla, Nová Polianka – nad Štôlou. Text: Libor Boldo ■

Na každom kroku kameň

KNIHA O HORSKÝCH VŮDCÍCH

Na cestu k čitateľovi sa vydala kniha **Na každom kroku kameň** z dielne tatranského historika **Ivana Bohuša**. Znalec namietne, že kniha s týmto názvom a od rovnakého autora tu už bola. Má pravdu. Pred 40 rokmi skutočne vyšla publikácia s týmto názvom. II. vydanie je upravené a rozšírené o texty i bohatú obra-

zovú časť. Téma zostala: starí *horskí vodcovia*, povolanie, ktoré svoju inštitucionálnu podobu získalo po vzniku Uhorského karpatského spolku (1873). Ľahko vedie autor čitateľa cez príbehy aj smutnejšie stránky povolania. Knihu vydalo vydavateľstvo I&B Tatranská Lomnica 2006. Text: Mikuláš Argalács ■

Čisté hory

ODNES SI SVÉ ODPADKY S SEBOU

Plagát, skladačka a samolepka s historickým motívom z archívu Klubu slovenských turistov odštartovali 30. júna kampaň, ktorá má prispieť k čistejšiemu vysokohorskému prostrediu Vysokých, Belianskych a Západných Tatier. Skladačka obsahuje v podlaži kresby dvanástich tatranských chát a bude stačiť, aby turisti zozbierali pečiatky z dvoch tretín z nich, z ktorých aj odpad treba znášať na nosičskom chrbte. Potom už len treba vyplniť kupón, odovzdať ho v niektorej z chát či informačných kancelárií – a čakať do konca letnej sezóny. Na jeseň sa uskutoční zberovanie a šťastlivci môžu získať pobyty v chatách, zaujímavé výlety či knižné odmeny. Text: Mikuláš Argalács ■

Múzeum a expozícia v Tatranské Lomnici

KUPTE SI PROTĚŽ

Že je v Tatranské Lomnici Múzeum TANAPu, se ví. Za deštivých dnů se Múzeum Tatranského národního parku plní turisty, od stanice električky je to sem jen kousek. Patří mezi nejnavštěvovanější muzea na Slovensku. Múzeum má ještě však krásnou sestřičku, která trochu uniká pozornosti davů. Expozice Tatranskej prírody je tříhektarový areál v blízkosti hotelu Odborár (300 m od muzea). Návštěvníci mají mož-

nost vidět vegetaci Tater kvést v plné kráse. Endemity, glaciální reliktu, chráněné druhy... oko návštěvníka potěší na osmi vápencových a žulových alpiních. Některé druhy horských rostlin si dokonce můžete odnést s sebou domů na skalku. V nabídce nechybí nejznámější horská květina plesnivec alpský.

Text: Libor Boldo ■

www.tatry.cz

Víme, že Tatry jsou hory!

TATRANSKÉ REÁLIE | NÁRODNÍ PARK | OCHRANA PŘÍRODY | POPISY ZNAČENÝCH TŮR | VÝHLEDY | PRVNÍ POMOC | LAVINY | HORSTÍ VŮDCI | VYBAVENÍ
FOTOGALERIE TATER | VRCHOLY | FLÓRA A FAUNA | ZAJÍMAVOSTI | HOROLEZECTVÍ | LYŽOVÁNÍ | SKIALPINISMUS | CYKLOTURISTIKA | PARAGLIDING | PLTĚ
HORSKÉ CHATY | REZERVACE UBYTOVÁNÍ | HOTELY | PENZIONY | PRIVÁTY | KEMPY | LÉČEBNÉ ÚSTAVY | VÝLETY | LANOVKY | ELEKTRIČKY | JESKYNĚ

Než se vůbec propracujeme pod nástup Švýcarské cesty, musíme vylézt šest dělek do obtížnosti III. Je tu všechno, co si alpinista může přát. Černý vodní led, měkký kolmý sníh, tající bahno, drolivá skála, padající kamení nebo pravidelná ledová kanonáda, kterou co chvíli uvolňuje stěna nad námi. Vřak taky hned schytávám ránu do lokte. Leze Bidloun, ještě že s sebou má vývrtky a dva pikle, jinak by to bylo o ukáknutí.

◀ SKALNÍ VĚŽ TRIDENT U KAPUCÍNA

Švýcarská cesta na Kapucína

SPLNIL SE NÁM JEDEN SEN

DO LEZEČEK!

Na čtvrté délce necháváme velký batoh s piklama, mačkama i botama a nazýváme lezečky. Začíná pravá Patagonie! Krásné dočervena zabarvené žulové plotny, kouty, spáry a převisy třípytí se v odpoledním slunci. Vzdušné pohledy dolů jen pro otrlé.

Střídáme. Klíčové dvě délky a zbytek do IV+ podle Hrba. Štandy jsou tady teď zcela visací, vybaveny třemi až čtyřmi skobami a jedním starším nýtem, vše provázané množstvím smyček různého stáří. Budí to celkem důvěru. Aby ne, visíme v tom všichni tři....

Mys batohama už hákujeme. Klíčová délka je travers s převisem nad námi i pod námi a výlez kolmou spárkou v plotně. Čistě VII nebo A1. Vůbec nechápeme čistý přelez, Hrba hákuje A0. Skob mnoho. Lezu druhý, hákuju ze všech sil, až mě chytají křeče do pravačky. Není tu skoro nic na nohy a blyštívá žula klouže. Vedle mě se vynoří chlap. Rozbitá cyklistická přilba, spárové rukavice, tenisky na sedáku, ani nehlesne a běží někam nahoru. Kurňa, co je to za lidi? Zřejmě dobrý oddíl, ten chlap běží v osmičkovém terénu! Poslední kout, šest hodin, vrchol 3 838 m.

DOLŮ JE JEŠTĚ DALEKO

Je tu narváno, dolézají tři Frantičí, dolézá i ufon v cyklistický přilbě se svým družstvem. Je čas vyrazit dolů. Až tři délky pod R5 jde vše jak po másle a máme ještě hodinu do tmy. Při každém stahování svázaných padesátek se modlíme, aby se to nekouslo. Pak nás štěstí opustilo. Lana se kousla hned dvakrát, Hrba obětavě leze a pruskuje uzel uvolnit.

Padá tma a dolů na ledovec nám chybí ještě nejmíň šest dlouhých slanění vším, co si alpinista nikdy nechce přát. Štandy ve spodním úseku jsou většinou za hroty balvanů, občas někde nějaká skobka. Přeskakujeme odtrhovku a dojíždíme s velkým oddechutím na sněh. Nad hlavami tisíce hvězd. Přesně o půlnoci se nám splňuje jeden sen. Vylezli jsme Velkého Kapucína. Text: Tomáš Radil. Foto: Petr Daniš

- **Švýcarská cesta 6b (VII), VI+A0, 6+12 dělek** Itálie, masiv Mont Blanc, Grand Capucin 3838 m n.m.
- **Prvovýstup:** C. Asper, M. Bron, M. Grossi, M. Morel, 1956
- **Nástup:** 1 h, lezení: 10 h, slanění 6 h. Celkem s přestávkami 19 hodin

Předplaťte si časopis Horydoly a můžete získat:

1. cena - boty Raichle
Ranger s goretexovou membránou

Raichle
OF SHOE CARE

Velká předplatitelská soutěž

Předplaťte si čtyři čísla časopisu Horydoly a budete zařazeni do slosování o turistické boty Raichle Ranger s goretexovou membránou, teleskopické hůlky Leki Makalu a sportovní ponožky Rohner. Do slosování bude zařazen každý, kdo si do 31. října 2006 objedná předplatné časopisu Horydoly.

Předplatné čtyř čísel outdoor magazínu Horydoly stojí **79 Kč**. Pošlete SMS ve tvaru:

PAY HORYDOLY JMENO PŘIUMENÍ ADRESA

na číslo **9040479**. Cena jedné SMS zprávy je 79 Kč včetně DPH 19%.

Peníze můžete poslat také bankovním převodem nebo složenkou typu A na účet **35-5473740247/0100**, vydavatelství Turek Media, s.r.o., Sněženková 6, 106 00 Praha 10 (ve zprávě pro příjemce nezapomeňte uvést Vaše jméno a doručovací adresu).

V případě nejasností pište na **predplatne@horydoly.cz** nebo volejte horkou linku Horydoly **608 733 888**.

2. cena - teleskopické
hůlky pro vysokohorské túry Leki Makalu

3.-5. cena - špičkové
sportovní a turistické ponožky Rohner

bart' sport

www.bartsport.cz

Více než 10 tisíc položek zboží!

**Největší sport
na českém
internetu!!!**

Nový design

Nové funkce

- parametrické vyhledávání
- více informací a fotek u výrobků
- doporučené výrobky
- akční sety dle přání

Nové služby

- platby kartou on-line
- splátky on-line
- modrá linka
- poradny
- **velký on-line bazar**

**Nová
kamenná
prodejna
v Brně**

@Mall

WWW.MALL.CZ

...obchody, které si oblíbíte.

KROK ZA KROKEM K NEJVĚTŠÍ SPOKOJENOSTI!

BOTY RAICHLE SE ZÁRUKOU SPOKOJENOSTI!

Těšte se z jistoty při nákupu kvalitních bot Raichle.

Při nákupu horských a trekových bot Raichle Vám dáváme čtyři týdny záruku spokojenosti.

Během této doby můžete naše boty bez rizika testovat a máte přitom plné právo výměny bez udání důvodů.

O modelech zařazených do záruky spokojenosti, Vás rád informuje Váš obchodník s botami Raichle.

**DALŠÍ INFORMACE
O VÝROBCÍCH RAICHLE NA
WWW.RAICHLE.CZ**

**S NAŠÍ ZÁRUKOU SPOKOJENOSTI
MÁTE ČTYŘI TÝDNY PLNÉ PRÁVO
VÝMĚNY NA VŠECHNY AKČNÍ
MODELY RAICHLE!**

Raichle

OF SWITZERLAND